

Tartışma ve toplantılarımıza daha aktif katılalım!

Son süreçte gerçekleştirdiğimiz tartışma toplantıları politik ve örgütsel gerçekliğimize ilişkin birçok veriyi ortaya çıkardı. Bunlar içerisinde öteden beri sıkıntısını çektiğimiz sorunlar olmakla birlikte bugüne kadar pek üzerinde durmadığımız konular da vardı. Görünen kadarıyla hem politik hattımızla hem de ör-

gütsel sorunlarımızla ilgili kapsamlı görevlerle karşı karşıyayız. Yeterince incelenip tartışılmayan birçok konunun yanında örgütsel anlamda da dağınıklık yaşadığımız bir süreçten geçtik. Halen bu sorunlu süreci aşmış değiliz. Bu yanıyla kapsamlı görevlerle karşılaşmamızdan daha doğal bir şey yok. Şu an asıl öne çıkan

şey ise, tüm bu sorunların hangi yöntem ve araçlarla çözüleceği konusudur. Ve tabii ki her bir DDSB'linin bu süreçte oynayacağı rol de ayrıca önemlidir.

Güçlü bir anlayış ve eylem birliği yaratarak, varolan sorunlarımızı çözmeyi önümüze hedef koyduk. Bunun somut ayağını DDSB örgüt-

lülüğünün kendi kurum ve mekanizmalarını oluşturarak planlı-programlı çalışmalara yönelmesi oluşturuyor. Görece acil olarak önümüzde duran görev budur. Ancak DDSB'nin hâlihazırdaki programını tartışarak somut-örgütsel sorunlarımıza yönelmeyi en doğru tutum olarak görüyoruz. □ **Sayfa 8-9**

Sınıf sendikacılığı için

DDDSB

Devrimci Demokratik Sendikal Birlik Bülteni-Mart 2009

Sınıf İçin Birlikim,

Sınıf İçin Mücadele,

Sınıf İçin DDDSB!

Merhabalar...

DDSB Bülteni'nin yeni bir sayısı daha birlikteyiz. Bir önceki sayımızda DDSB Programı üzerine yapılacak tartışmalara değinmiş ve tüm okurlarımızın tartışmalara katılımını istemiştik. Hatta bunun daha hızlı olabilmesi amacıyla internet adresimizi okurlarımızla paylaşmıştık. Bu konuda henüz amaçladığımız iletişim ağına ulaşabilmiş değiliz. Tartışmalarımıza internet adreslerimiz üzerinden katılım çağrımızı yinelerken hazırladığımız bültenle de bu konuda belli bir veri sunmak istiyoruz.

Göreceğiniz gibi bu sayımızda görüş ve değerlendirme ağırlıklı yazılara daha çok yer verdik. DDSB'nin bilinen yayın çizgisine kıyasla daha içe dönük bir yayın hazırladığımız farkındayız.

Bugün yayınımda DDSB'nin çalışmalarını açısından en çok önemsedığımız şey, Kurultay hazırlığı yaptığımız bu süreçte politik yönelim ve tartışmaların verimliliğidir. Bültenimizi okuyan herkesten görüş ve öneri istediğimiz noktada onlara kısmen bir veri sunmayı da gerekli gördük. Böylece tartışmaların daha somut bir hal alacağını umuyoruz. Diğer yandan "Program Tartışması" dediğimizde bunun çok geniş bir alanı kapladığını, hali hazırdaki programımız üzerinden görüşler oluşturmaya pek kimsenin girişmediğini görüyoruz. Bunun önemli bir nedeninin programımızın uzunluğu ve karmaşıklığı olduğunu kabul etmeliyiz. Fakat bu durum hiçbir şekilde programa kayıtsız kalmamıza yol açmamalıdır. Sonuçta üzerinde çalışacağımız,

tartışarak geliştireceğimiz asıl metin yayımlanmış olan programımızdır. Politik veya örgütsel, her bir noktadaki görüş ve önerilerimizi programın ilgili bölüm ve maddeleri üzerinden ortaya koymaya özen göstermeliyiz. Bu olmadığında tartışmaları ortaklaştırmayacağımızı ve çıkan sonuçları yeterince derleyemeyeceğimizi bilmeliyiz.

Bültenimiz bir süre daha tartışma organı gibi bir işlev kazanacaktır. Yayınımızın şu anki periyodundan kaynaklı güncel haberlere normalde de çok fazla yer ayırmıyoruz. Gündemler üzerinden süreci kapsayan politik değerlendirmelere ağırlık vermeyi daha doğru görüyoruz.

Krizin sonuçlarının etkisiyle sınıfsal hareketlerde bir canlanma görünüyor. Böylesi dönemlerde içe değil dış-

şa, kitlelere doğru yönelmek doğru olmalıdır. Ancak bunun asgari de olsa kurumsallaşmış, diri bir örgüt yapısıyla olabileceği açıktır. Bizim sıkıntısını çektiğimiz konu da esasta budur. Ancak sadece görünen örgütsel sorunlar değil, onların arka planındaki politik sorunlardan kaynaklı da bugün istediğimiz noktada değiliz. O nedenle sorunu salt örgütsel bir bakış açısıyla ele almayı politikaya, bunun için de nitelikli bir programa yöneliyoruz. Bunu yaparken yüzümüzü yine sınıfa ve halka dönüyor, gücümüz ve olanaklarımız ölçüsünde sınıf mücadelesinde yer alıyoruz. Tartışma ve toplantılarımızla daha da güçleneceğimize inanıyor, 1 Mayıs'ta alanlarda buluşmak umuduyla hepimizi selamlıyoruz.

www.devrimecidemokratiksendikalbirlik.blogspot.com

ddsbirlik@gmail.com

DESA direnişinin şimdiden kazandırdıkları...

Başarılı ya da başarısız olsun tüm direnişler birçok yönüyle önemli deneyimler kazandırmaktadır. Bu yönüyle işçi direnişlerinin geride bıraktığı, öğrettiği, sınıfın bilgi hanesine kazandırdığı mücadele yöntemleri ve biçimleri noktasında önemle durmak gerekir.

Özellikle direniş ayağının örüldüğü, kapsamının ve etkisinin diğer direnişlere göre çok daha gözle görünür olduğu direnişlerde bu durum söz konusu olmaktadır. Ulusal ve uluslararası boyutta yankı uyandıran, destek ve dayanışmanın sınırı ötesine ulaştığı direnişlere ülkemizde pek tanıklık ettiğimiz söylenemez. Ancak DESA direnişinin etkisi bu yönüyle incelenmeye değerdir. Avrupa'da direnişle dayanışma temelinde gerçekleştirilen kampanya bu yönüyle öğretici ve ders çıkartılması gereken bir biçimde devam etmektedir. Uluslararası kampanya nedeniyle direnişlerin etkisi büyümekte, var olan etkiyle birlikte patron üzerindeki baskı artmakta, marka, prestij, kurum ve şahsi olarak patronun tutumu iyiden iyiye teşhir olurken diğer

yandan direnişin başarılı olma süreci de hızlanmaktadır.

Ülkemizde pek çok firma sadece ulusal değil uluslararası dönük de üretim yapmaktadır. Özellikle AB ile bu türden ticari ilişkiler kuvvetlidir. Birçok firma uluslararası markalara üretim yaparken, kamuoyundan ve çalışanlarından gizledikleri anlaşmalara da imza atmaktadır. Bu anlaşmaların içeriğine bakıldığında örgütlenme özgürlüğüne saygı duymak, işçiyi zorla çalıştırmamak gibi hükümler içermesine rağmen DESA patronu bu maddelere uymamaktadır.

Bugün DESA direnişine bakıldığında üç temel ayak üzerinde yürütüldüğünü görürüz. **Birincisi**, işçilerin fiili olarak direnişe devam etmeleri ve direnişlerini kamuoyuna yansıtma yöntemleridir. **İkincisi**, tüketici bilincinin gelişmesini sağlayarak DESA müşterilerini de direnişin bir bileşeni haline getirerek aktif bir tutum alınmasının sağlanması -ki bu noktada bazı ünlü isimlerin DESA ürünlerini tüketmediğini söylemesi-. **Üçüncüsü**, DESA ve üretim yaptığı markalara karşı

da kamuoyunu harekete geçirerek özellikle uluslararası markalar üzerinde baskı kurulmasıdır. Böylece etkili ve sonuç alıcı, hak alıcı bir direnişin zaferle sonuçlandırılması mümkün olabilecektir. Tabii ki her direniş kendi özgülünde değerlendirilmelidir.

DESA özgülünde gerçekleşen zaferle sonuçlansın ya da sonuçlanmasın önemli kazanımları şimdiden elde etmiştir. Deri-İş Sendikası öncülüğünde devam eden direniş, sendikanın uluslararası alanda etkisini artırmış, mücadelesi saygınlık kazandırmış ve takdir toplamıştır. Diğer yandan direnişlerin sadece salt işçi mücadelesinin basıncıyla, etkisinin bir noktaya kadar sınırları olduğu ancak, mücadeleyi farklı biçimlerde toplumsal bir boyuta çekmenin, kitleleri de harekete geçirmenin araçlarını da yaratmak gerekliliği de bir o kadar önemlidir. Özellikle uluslararası alanda gelişen

kampanya oldukça etki uyandırmış ve patronu oldukça rahatsız etmiştir.

Sonuç olarak direnişlerin kendi özgüllüğünden çıkarılması gereken önemli deneyimler söz konusu olmakla birlikte DESA direnişinin işçi sınıfının mücadelesinde şimdiden önemli kazanımlarla dolu olduğunu belirtmek gerekir.

Özgür Gelecek Yolunda Yeni Demokrasi Özel Sayı: 2009/07

Yönetim yeri: Gureba Hüseyin Ağa Mah. İmam Murat Sok. No: 8/1 Aksaray-Fatih/İSTANBUL Tel: (0212) 521 34 30 FAKS: (0212) 621 61 33
Sahibi ve Yazışmaları Müdürü: Çilem ÖNSEL Baskı: Yön Matbaacılık Adres: Davutpaşa Cad. 75/2 B 366 Topkapı/İstanbul Tel: 0 212 544 66 34

ABD merkezli patlayan ve hala olgunlaşma sürecini koruyarak, olağanca ağırlığı ile yarı-sömürge ülkelere kayan “ekonomik kriz” tüm dünyayı etkisi altına almaya devam ediyor. Diğer yandan özellikle krizin patlak verdiği ABD, AB ülkeleri ve sömürgelerinde ardına “kriz önleyici ekonomik kurtarma paketleri” açıklanıyor. Burjuva iktisatçılarınin dahi açıklamak zorunda kaldığı, ekonomik krizin tahminlerden büyüklüğü ve ekonomik paketlerin uzun süreli bir çare olmayacağı gerçeği ve hazırlanan ekonomik paketlerde krizin faturasının doğrudan işçi, emekçi ve küçük üreticilere yüklendiği gözler önündedir. Öyle ki, eldeki ekonomik veriler ve uzman görüşleri krizin giderek derinleşeceği, derinliğine paralel, özellikle işçi ve emekçilerin zaten yoksul olan yaşamlarını daha fazla yoksulluğa götürdüğü noktasında bize ciddi veriler sunmaktadır.

Kapitalizm, tarihinin en ciddi krizini yaşamaktadır. Özellikle emperyalist tekeller başta olmak üzere bazı yarı sömürge ülkelerin oluşturduğu G-20'lerin Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları ile yaptıkları son toplantıya rengini veren ekonomik kriz olmuştur. Ve kararlılıkla “büyüme için gereken yapılacaktır” vurgusu açıklanmıştır. Peki yapılması gereken nedir? IMF fonlarının artırılması, temel finansal kuruluşların korunması, global finansal sistemin dengelemesi ve kredi mekanizmasının tekrar işler hale gelebilmesi için gerekli tüm adımların atılmasını kararlaştırıyor bu açıklama. Anladığımız dilde Türkiye vb. ülkeleri tamamen borç batağına çekmek ve sömürüyü artırmak için, IMF'nin daha etkili çalışması ve para sağlanması, batan bankaların borçlarının ödenmesi, dev tekellerin ve bankaların sömürü mekanizmasını yeniden daha derin ve geniş işletebilmesi için gerekli ekonomik, ideolojik ve askeri saldırılardan başka bir şey değildir. Yani emperyalizm işçi ve emekçilerin haklarına göz dikmiş ve daha fazlasını almak için hareket halindedir. Genel olarak yaşanan krizden en fazla etkilenen ve yoksullaşan işçi ve emekçi sınıfların çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik ortada bir karar yok. Ekonomik krizin en önemli etkilerinden birisi olan işsizliğin çığ gibi büyümesi, doların yükselişine paralel alım gücündeki ciddi erime ve ücret kayıpları, özellikle ABD-AB ve bağımlı ülkelerde hat safhalara ulaşmıştır. Daha şimdiden BMW, Opel, Hollanda sigorta ve banka devi ING, Nokia, Ge-

neral Motors ve birçok dev şirket binlerce işçiyi işten çıkarmış ve ileriki süreçte daha fazlasını çıkaracaklarını açıklamışlardır. İşsizlik oranları Euro bölgesinde 8.2'lere ulaşmış, çalışma koşulları ve yaşam koşulları Avrupa'da da hızla kötüye gitmektedir.

Yine bu süreçte İrlanda'da 100 bin, Fransa'da 2.5 milyon kişinin katıldığı eylemler, Yunanistan'da köylü eylemleri ve dahası tüm Avrupa'da irili ufaklı eylemler ve direnişler gerçekleşmiştir. Bazı sendikalar tarafından ileriki süreçte daha kitlesel eylemliliklerin gerçekleştirileceği açıklanmıştır. Yine en son Fransa hükümetinin ekonomik kriz uygulama-

zini etkisi ülkemizde olanca yakıcılığıyla derinleşmektedir. Fakat hükümet yetkilileri krizin gerçek nedenlerini devamlı yok sayarak, geniş emekçi sınıfların bilinci karartmaya çalışmaktadır. Öyle ki Devlet Bakanı Mehmet Ali Şahin işsizlik oranı artışını, “kadınların kriz dönemlerinde iş aramasına” bağlayacak kadar aymazlık yapıyor. Yalan, manipülasyon ve saldırmaktan başka var olan tabloda açıkçası yapacakları çok da bir şey yoktur. “İddia ediyorum ki, işsizlik mevsimsel bir sorundur” diyerek beyhude çırpınışları bir yana istatistikî veriler hiç de öyle söylemiyor. Son TÜİK verilerine göre TC, tarihinin en yük-

Tabii ki ödeneğin yükünü işçi ve emekçi sınıflara yükleyerek... İşsizlik ve kısa çalışma ödeneğine başvuruların artması başvuran firmaların içinde Ford'un bulunması krizin etkisini başka bir yönüyle de göstermektedir. Yine işsizlik fonuna başvurunun 150 bini aşarak rekor bir sayıya ulaşması, sanayi üretimi ve işgücüne katılımın rekor düşüşü, ihracatın düşüşü ithalata olan talebin artması ev piyasalarının daralması niyetten bağımsız olarak tablonun “mevsimlik” açıklanamayacağını göstergesidir. IMF'nin bu süreçte alacağı pozisyonlara dair kararlar Başbakan'ın “IMF ile anlaşmazsak kıyamet kopmaz” açıklamasının ötesinde bir ciddiyete sahiptir.

AKP hükümeti özellikle yerel seçimler sürecinde başı (kuyruğu!) dik tutmaya çalışırsa, IMF şartlarının işçi ve emekçiler için çok ağır ve kapsamlı saldırı paketlerini içerdiğini görmemiz gerekmektedir. Zaten, ne uygulamalar içerdiğini bilmediğimiz, öncesinde hazırlanan üç ekonomik paketten sonra 4. ekonomik kurtarma paketi ortaya atıldı. Bu paket bankaları ve şirketleri toparlama ve kurtarma amacıyla iç piyasayı canlandırması beklenen, alım-satımda vergi indirim, kredilerin yeniden düzenlenmesi gibi bir dizi uygulama içermektedir. Halkın üzerindeki kriz yükünü hafifletmek bir yana orta sınıfın cebindeki paraya da artık fazlasıyla göz konulduğu anlaşılmaktadır. Bu paket de zaten IMF direktifiyle hazırlanmıştır.

Zaten AKP'nin IMF ile anlaşamama gibi bir lüksü yoktur, olamaz da. Çünkü varlık koşulu emperyalizm ve dolayısıyla IMF'nin direktiflerine harfi harfiyen uyulmasına bağlıdır. Seçimlerden sonra, geçmiş yıllarda parça parça geçirilen ama tamamlanamayan emekçiler üzerinde çok ciddi bir saldırı olan “Kamu Yönetimi Reformu Yasası” üzerinde çalışmalara geçeceklerini açıklamışlardır. Sağlık ve eğitim giderlerinin daha ağır olarak yoksul halka yıkılması yanında en son bu yıkıcı önlemlerle çalışma yaşamında zorluklar artacak, sendikal örgütlülüklerle karşı daha fazla saldırılarda bulunulacaktır. (Her yıl ortalama 10 bin işçi sendikalı olduğu için işten çıkartılmaktadır-Limter-İş)

Krizin etkisi

gün geçtikçe büyüyor

malarını protesto eden yüz binlerce işçi ve emekçi sokaklara çıktı. Sendikalar, genel grevin 29 Ocak'ta 2.5 milyon kişinin katıldığı eylemleri aştığını açıkladı. Görünen o ki, emperyalizmin krizi kontrol altına alma girişimini gerçekleştirmesi eskisinden daha zor olacaktır.

Durmak yok! Yalana ve talana devam!

“Hamdolsun kriz bizi teğet geçti” diyen R. T. Erdoğan'ın aksine küresel kri-

sek işsizlik oranına ulaşmıştır. 2008 Eylül-Aralık dönemi içerisinde toplam işsiz sayısının yaklaşık 3 milyon 189 bin 400 kişi olduğu ifade ediliyordu. Sadece Aralık ayı resmi işsizlik oranının % 10.6 iken, gerçek işsizlik rakamlarının ise % 13.6 olduğu tarım dışı işsizlik ve iş arayanlar, aramaktan vazgeçenler, ücretsiz izinlilerin de bu orana eklenmesiyle gerçek işsizlik oranının % 22.4'e çıktığı görülmektedir. Ayrıca işsizlik ve kısa çalışma ödeneğini hükümet ekonomik paketlerinde şirketlerin sırtından alıyor.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir” K. Marks

Yoksulluğun hesabını 1 Mayıs'ta soralım..!

Tıpkı işsizlik oranı arttığı gibi ülkemizde direnişler de gün be gün artmaktadır. Sadece büyük kentlerdeki işçiler değil, küçük üretici ve köylülüğün de gitgide büyüyen refleksleri bu sürece rengini vermeye başlamıştır. (Manisa, Lüleburgaz mitingleri...) İşten çıkarılanların sayısının 1 milyona yaklaşması, patronların iş verimliliğini artırmak için tuvalet takip sistemini devreye sokmaları, peşpeşe gelen zamlar, suyun daha fazla ticarileştirilmesi ve daha sayılabilecek onlarca şey halkın tepkilerini artırmaktadır. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 1 Mayıs hazırlığı için cephaneye mühimmatı alması, nihayetinde krizin etkisini manipüle etmek için beyhude çarpınışları işçi ve emekçi sınıfın yaşadığı yoksulluğun boyutlanmasından ve bu boyutun alacağı sosyal patlama korkularından başka bir şey değildir. Ne egemenlerin yalanı ne efendilerinin GOP'da (Genişletilmiş Ortadoğu Projesi) biçilen rol ne de Ergenekon veya seçim gündemleri yaşanan ve derinleşen yoksulluğu yok sayabilir. 15 Şubat Kadıköy mitingi öncesi ve sonrası eylemliliklere katılan kitle sayısındaki artış, daha ciddi çatışmalara ge-

be bir sürecin bizleri beklediğini göstermektedir. Egemenlerin yalan, manipülasyon ve saldırı politikaları içinde buldukları durumdan daha kötü bir duruma düşmelerini bir süre geciktirebilir. Açıktır ki bu noktaya da hızla yaklaşılmaktadır.

Diğer yandan işçi ve emekçilerin mücadele bilincinin arttığı, örgütlenmeye en fazla muhtaç duydukları bu süreçte sendika konfederasyonlarının yerel seçimlerle ilgili açıklamaları, sömürü sitemine yedeklenme kaygısından öte hiçbir anlam taşımamaktadır. Öyle ki DİSK ve KESK'in İzmir, Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı seçiminde açıktan CHP'nin adaylarına bir yönelim sunulması sendikaların iç hukukuyla ne kadar bağdaştığını bir yana bırakalım sınıfsal olarak durdukları yeri açığa vurmaktadır.

Emperyalizm ve uşakları krizi işçi ve emekçilere mal etmenin kararını topyekûn ve birleşik veriyorlar. Daha sert saldırılar için kolları çoktan sıvadılar. Şartlar işçi sınıfının öfkесinin mayalandığı bir süreci beraberinde getirmektedir. Gün geçtikçe işçi ve emekçilerin sınıf kininin arttığını görüyorsak, bizler de bu süreçte saldırılara karşı daha öfkeli ve daha geniş birliktelikleri örgütleme kararlılığımızı pratiğe geçirmeliyiz. Bunun en

Diğer yandan işçi ve emekçilerin mücadele bilincinin arttığı, örgütlenmeye en fazla muhtaç duydukları bu süreçte sendika konfederasyonlarının yerel seçimlerle ilgili açıklamaları, sömürü sitemine yedeklenme kaygısından öte hiçbir anlam taşımamaktadır.

somut ifadesi olarak işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'a olanca coşkumuz, kararlılığımız ve cesaretle en ön safalarda yerimizi almak olacaktır.

(Yazı için Referans, Radikal, DİSK, Petrol-İş, Sendika.org, emekdunyasi.net ve Reuters'ten veriler kullanılmıştır.)

Hatay'da DDSB toplantısı

DDSB toplantılarından bir tanesi de geçtiğimiz günlerde Hatay'da düzenlendi. Bu toplantı daha önce gerçekleşen İstanbul'daki DDSB toplantılarının farklı bölgelerde de ayaklarının oluşturulması kararı doğrultusunda çevre illeri de hedefleyerek yapıldı. Çalışma esasta bu tür faaliyetlerin İstanbul dışına çıkması bakımından oldukça olumlu idi. Ancak kendi içinde eksiklikleri de barındırıyordu.

Öncelikle, teknik olarak toplantının geç başlaması bir olumsuzluktu. Çok zor yapılan bu tip toplantılar için verimin düştüğü söylenebilir. Katılım konusunda istenilen sayıya ulaşılamaması da bir olumsuzluktu. Gerek Cumartesi-Pazar dahi emekçilerin üre-

timde oluşu gerekse diğer çevre illerden katılımın azlığı yaşanan eksikleri daha ileri taşıdı. Ayrıca çalışmanın daha nitelikli yürütülmesi için gerekli olan gündeme tam hâkimiyet sağlanması konusunda da eksik kalındı. Bölgede ilk olarak yapılan çalışma bundan sonra dikkat edeceğimiz noktaları bize göstermiş oldu. Bunların bize öğrettiğini düşünerek ve eksiklikleri sahiplenerek çalışma sonucu ortaya çıkan bazı tespitlere değinmeyi yararlı görüyoruz.

Çalışmanın bizler açısından olumlu kısmına değinecek olursak; bölgeyi tanıtan, alan sorunlarını gün yüzüne çıkaran bir çalışma oldu. Özellikle bölgeye özgü temel iki soru-

nun ortaya çıkması önemlidir. Bunlardan ilki tarım işçiliğinin yoğunluğudur. Özellikle şehir merkezi dışında ilçe, belde ve köylerde yoğun olarak tarım işçilerinin sömürülmesi ciddi bir sorundur. Tarım işçisi olarak çalışan kadınlar erkeklere oranla yüzde 30-35'lere varan bir eşitsizlikle çalıştırılmaktadır. Bu yönü ile kadınlar daha fazla sömürüye maruz kalmakta, günlük 7-8 TL'ye neredeyse 16 saate varan bir emek sömürüsüne maruz kalmaktadırlar.

Bu soruna paralel olarak diğer temel sorun; erkeklerin büyük kısmının yurtdışında (Arap ülkelerinde) işçi olarak çalışmalarıdır. Burada da ücretler oldukça düşüktür. (700-800 TL gibi.) Bunun paralelinde evde kalan kadınların büyük bir çoğunluğu çocuklarına hem analık hem babalık yapmakta, kendi tabirleri ile nefes alacak zamanları kalmamaktadır. Bu sorunlar karşı-

sında DDSB bu alana yönelik de sorunlara müdahil olması gerektiğini bu toplantıda bir daha kavramıştır. Ayrıca bölgede küçük ölçekli sanayide, tekstilde ve sebze hali işçiliğinde aylık 250 TL gibi bir ücret ile çalışan yüzlerce emekçinin varlığı bölgenin bir başka sorunudur. Hem tarımda hem de diğer alanlarda çalışan işçilerin hemen hepsi örgütsüz durumdadır ve yasal haklarının bilgisine sahip değildir.

Bu bölgede yapılan DDSB toplantısı daha çok bölgeyi tanıma avantajı sağlamıştır. Gündemler alanın ihtiyacına göre belirlenmiştir. Ancak toplantıda DDSB'nin program tartışma süreci de özetlenmiş ve bilgi aktarılmıştır. Ayrıca toplantıda DDSB tarihi, faaliyet alanı, çalışma tarzı vb. üzerine ve de bölgede kısa vadede neler yapabilir konu ve sorusu üzerine fikir alış verişleri yaşanmış ve aktarılmıştır.

(Hatay'dan bir DDSB'li)

Saldırıların yoğunlaştığı mücadelede süreçlerinde sendikalarda olağanüstü kongreler neden yapılır?

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Sendikası'nda yolsuzluk nedeniyle başlayan süreç Tes-İş ve Tez Koop-İş ile devam ederken diğer yandan Türk-Metal'de ve Sağlık-İş'te yolsuzluk tartışılıyor. Genel merkez düzeyinde sendikalar ile adını sayamayacağımız birçok şubede olağanüstü kongre tartışmaları yürütülmektedir. Bunların yaşanmasının iki nedenini deneyimlerimizden biliyoruz.

Son yıllarda kapsamlı bir saldırı dalgasıyla karşı karşıyayız. Bu saldırı dalgası, kapitalizmin kriziyle birleşince daha da kapsamlı hal almıştır/almaktadır. Sadece son 6 ayda işten atılan işçi sayısı 550 bindir. Yine bu zaman zarfında paradaki değer kaybı ise yüzde 35 ile 40 civarında yoksullaştığımızı göstermektedir. Krizin daha uzun bir süre devam edeceğini düşünürsek rakamlar da buna paralel bir artış gösterecektir. Sermaye bu süreci atlatmak için elektrik, doğalgaz, ulaşım ve gıda gibi temel tüketim araçlarına zam yaparken diğer yandan işten çıkarmalarla yarattığı krizin faturasını işçi ve emekçilere ödetmek istiyor.

Aslında bu krizle birlikte sadece kapitalizmin gerçek yüzünü görmüyoruz. Kriz aynı zamanda sendikal alandaki krizi de iyice su yüzüne çıkarmıştır. Mesele biraz da burada yatmaktadır. Öyle ki; işçi ve emekçilere yönelik saldırıların, sendikal örgütlenmeyi yok sayan anti-demokratik uygulamaların arttığı bir süreç yaşamamıza karşın sendikal alanda buna yönelik ciddi tepkiler bulunmuyor. **Sendikalarda tartışmaların içe yöneltilmesi ise bir açmazın göstergesi, yani krizin ta kendisidir.**

Öyle ki Türk-İş'e bağlı Yol-İş Sendikası'nda yolsuzluk nedeniyle başlayan süreç Tes-İş ve Tez Koop-İş ile devam ederken diğer yandan Türk-Metal'de ve Sağlık-İş'te yolsuzluk tartışılıyor. Genel merkez düzeyinde sendikalar ile adını sayamayacağımız birçok şubede olağanüstü kongre tartışmaları yürütülmektedir. Bunların yaşanmasının iki nedenini deneyimlerimizden biliyoruz.

Birincisi, yaşanan tıkanıklığın aşılması gibi bir derdi olmayan sendikaların sınıftan kopmalarından dolayı tartışmalar içe yönelmektedir. Bu kavgaya neden olan sermaye birikimidir. Bugün sendikaların önemli bir bölümü hatta büyük çoğunluğu adeta birer şirket gibi çalışmaktadırlar. Kimi sendikalardaki kapışma da sendika kasalarının kimin denetiminde olacağı üzerinedir. Tes-İş, Tez Koop-İş, Yol-İş

Türk-Metal vb. sendikalarda süreç böyle işlemektedir. Bu sendikaların hiçbirinde işçi sınıfı adına olumlu bir adım görmek mümkün değildir. Bu nedenle sendikaların içe kapanması sermayenin de onayladığı hatta koruduğu ve örgütlediği bir süreçtir.

Sendikalardaki bu operasyonların sistematik saldırı yapılırken gündeme gelmesi ise tesadüf değildir. Sermaye açısından bu süreçler sınıf karşıtı politikaların hayata geçirilmesinin en uygun zamanlarıdır. Bunu bazen dışarıdan bazen de içeriden kontrol ettikleri mekanizmalar ile ya-

şıyorlar. Bugünkü durum somut olarak bunu göstermektedir.

İkincisi; tıkanıklığın aşılmasında rol alabilecek mücadeleci sendikalar ya da şubeler, genel merkezler vasıtasıyla kendi içine yöneltilmekte, yıpratılmakta ve faaliyetleri kısırlaştırılmaktadır. Bu yapılırken sınıfa inancı kalmamış ve her geçen gün gericileşen "sol" görünümlü kişiler üzerinden yürünmesi de bilinçli bir tercih olsa gerektir. Bugün buna benzer uygulamalar Belediye-İş Sendikası İstanbul şubelerinde yaşanmaktadır.

2008 yılında toplu iş sözleşmelerinde olumlu adımlar atılmıştı. Son dönemlerde sınıfın sorunlarına yönelik mücadele çizgisi artarken Belediye-İş İstanbul şubelerinde olağanüstü kongreler yaşanmaya başladı. Bunun son adımı da Belediye-İş 2 No'lu Şube'de yaşanan olağanüstü kongre sürecidir. Hangi gerekçe sunulursa sunulsun yaşanan bu süreci sınıfa yapılan saldırılardan bağımsız düşünemeyiz. **Gele-**

cekte yükselebilecek işçi sınıfı mücadelesine karşı demokrat ve mücadeleci sendikalar bugünden kısaça altına alınmaya çalışılıyor. Bu süreci planlayanlarla hayata geçirenlerin farklı toplumsal kimliklerine karşın aynı sınıfa hizmet ettikleri aşıkardır. Bu sınıf burjuvaziden başkası değildir. Bu girişimlerdeki gerekçe ne niyet ne de yaşanan eksikler olarak ele alınamaz. Süreç aslında sermayenin sınıfa yönelik saldırısının sendikal alandaki izdüşümüdür. Kongrelerde işçi sınıftan yana olduklarını söyleyenlerin bu sürecin bir parçası olmaları ise sınıftan kopmanın ve bürokratlaşmanın etkilerini gözler önüne sermektedir. Belediye-İş 2 No'lu Şube'de olağanüstü kongrenin merkezinde kendisine ilericiyim diyenlerin olması da aynı gerçeğin bir sonucudur.

Tasfiye edilmek istenen sendika yönetimlerinin önceki süreçte 14 Mart, 6 Nisan'ların örgütlenmesinde ve 2008 1 Mayıs'ında İstanbul Şubeler Platformu olarak oynadığı rol bilinmektedir. Yine bu yıl 15 Şubat mitinginin kararlaştırılmasında, Şubeler Platformu'nun önceden ortaya koyduğu

baskının Türk-İş üzerinde belirleyici etkisi olmuştur. Sendikal alanın tüm tıkanmışlığına rağmen ilerici ve mücadeleci sendikaların girişimleri sermayeyi ve sendika genel merkezlerini rahatsız etmektedir. Farklı yanları da olmakla birlikte yaşanan sorunlara esasta bu gözle bakılmalıdır.

Kriz sürecindeyiz ve işçi sınıfına saldırılar görülmedik derecede boyutlanıyor. Diğer yandan işçi sınıfının çok büyük bir bölümü örgütsüz durumda. Tabloya baktığımızda tartışmaların yapıldığı sendikaların tamamının bir şekilde mücadeleden uzaklaştırılmış ve sınıf ile bağları koparılmış olduğunu görürüz. Bu bir ayrışım çizgisidir. **İçtebürokratik hesaplara yöneltilen sendikaları, sınıfın sorunlarına yönelmek önümüzde duran bir görevdir.** Sendikal alandaki tıkanıklığı işçi sınıfının mücadelesiyle adım adım aşmalıyız. Bunun için sermayenin, genel merkezlerin ve sendika içindeki araçlarının oyunlarını boşa çıkarmalıyız.

İşsizlerin örgütlenme sorunu

İşsizlerin farklı sınıflar ve farklı meslek grupları içinde yer almaları örgütlenmelerinde problem oluşturmaktadır. İşsiz olan bir tekstil işçisinin mücadelesi ile işsiz kalan inşaat işçisinin mücadelesi farklılaşabilir. İşsiz olan tersane çalışanının muhatabı burjuvayken işsiz kalan öğretmenin muhatabı devlettir...

İşsizlerin ortak yürütebilecekleri mücadele; İşsizlik Fonu'nun işsizler için etkin bir şekilde kullanılması için yürütülecek mücadeledir. Bu amaçla bütün işsizleri örgütlemeye çalışan dernekler kurulabilir. Fakat bu dernekleri kurmak ve etkin hale getirmek oldukça zordur. Çünkü işsizler, ekonomik nedenlerle bu derneklerin aidatlarını ödeyemeyeceklerdir. Ayrıca İşsizlik Fonu'nun kullanılması gibi genel ve aslında çok güçlü olunmadan kazanım elde edilemeyecek kadar zorlu bir alanda mücadele yürütülüyor olunacaktır ki, işsizler bu durumda örgütlenmeye katılamayacaklardır. Çünkü bu konuda yapılabilecek A/P'nin kabulü sınıf bilinçli kişiler gerektirir. Oysa örgütlenmeye çalışanlar zaten sınıf bilincine sahip olmayanlardır.

İşsizlerin örgütlenmesinde izlenecek bir başka yol ise işsizlerin kendi çalışma alanında var olan sendikada örgütlenmesidir. Tekstil işçisi işsiz kaldığında o yine tekstil işçisidir. Bu durumda işsiz olan tekstil işçisini örgütlemek için bu alanda kurulu sendikada **işsiz işçiler birimi** oluşturulur. Bu birim (komite, komisyon vb.) tekstil işçilerinden işsiz olanları örgütler. Onların sorunlarına odaklanır. İşçi alımlarında sendikaya bağlı işsizlerin işe alınması yönlü çalışma yürütülebilir. Aynı şekilde bu işsizlerin kendi arasında ve yine çalışan işçilerle dayanışmasını örgütleyebilir vb. Bu önerdiğimiz çalışma tabii ki bütün sendikalarda yapılamayacaktır. Bazı sendikalarda örgütlü gücün nicelik ve nitelik olarak eksikliği buna engel olacakken bazı sendikaların kendi niteliği bunun önünde engel olabilir. Biz örgütlü olduğumuz, olabileceğimiz sendikalarda böyle bir çalışmayı dikkate alarak hareket etmeliyiz.

İşçiler (işsizler) kimi gecekondu mahallelerinde birarada yaşamaktadırlar. Bu işçiler gecekondu yaşamındaki ilişkilerin yanında işsiz kalmanın ve işçi olarak çalıştığı zamanlarda da sömürünün varlığı ne-

deniyle sistemle çelişki halindedir. Bazı işçilerin geçici statüde çalışmaları onların sendikalarda örgütlenmelerini olanaksız kılmaktadır. Örneğin inşaat işçileri bir iş yerinde en fazla 2-3 yıl çalışabilir, çünkü bir süre sonra inşaat biter ve işçi de işsiz kalır ve başka bir yerde iş bulana kadar işsizdir. İnşaat işçisinin bu seyyar çalışması, onu işyerinde örgütlenme noktasında büyük sıkıntılara sebep olacaktır. Bu durumda bu işçileri örgütlemenin farklı bir yolu bulunmalıdır. İşçi çalışma sırasında yer değiştirmekle beraber işsiz kaldığı zamanlarda yeri sabittir. Ailesiyle beraber gecekonduda yaşamaktadır. Bu şekilde seyyar çalışan işçileri ancak yaşadığı semtte örgütleyebiliriz. Bu da ancak semtte kurulacak çalışmalarla mümkündür. Durumu dikkatlice inceleyen herkes şunu fark edecektir ki (aslında dikkat edecek bir şey yok her şey çok açık) bu çalışmada işçi-sendika faaliyetleri ile semt faaliyetlerinin koordinasyonu gereklidir.

Bahsi geçen işçimiz (işsizimiz), söz konusu olan bizim ülkemiz olduğuna göre, henüz köyüyle de bağlantısını koparmamış olabilir. Bu işçi zaman zaman köyüne gidip ekinle uğraşmakta ya da köyde olan ailesinin yardımlarıyla yaşamını sürdürmektedir ki bu durumda bu işçimizi kırsal alan üzerinden de örgütleyebilmek önemli bir olanak sağlayacaktır. Bu da kırsal alanda bir çalışmayı ve bunun şehirlerdeki çalışmalarla koordinasyonunu gerektirir. Tabii bunlar sanal olarak ele alınmamalı, şu an var olan örgütlerin aktif ve koordineli çalışması esas alınmalıdır.

Sonuç olarak; İşsizler sınıfsal ve mesleki olarak dağıntıdır, bu onları örgütlemenin zorluğunu gösterir. Fakat örgütlenebilecek olan işsizler (işçiler), sistemle olan ilişkilerinin sertliği nedeniyle en kararlı mücadeleçiler olacaktır. **Bu nedenle işsizlerin örgütlenmesi önem arz etmektedir.** Ancak bu örgütlenmenin biçim ve araçları henüz yeterince tartışılmış ve araştırılmış değildir. Burada genel olarak bazı konulara değinsek de, bunun yeterli olmadığı açıktır. Önümüzde duran görevlerden önemli bir tanesinin işsizlerin mücadeleye kanalize edilmesi olduğu unutulmamalıdır. Bu, var olan işçilerin mücadelesi için de stratejik bir öneme sahiptir.

Kapitalistler, işsizler ordusu yaratarak işçileri çok düşük ücretle çalıştırmak ister. Bu, kapitalistin işçiye karşı kullanabildiği en büyük silahtır. Çünkü kapitalist ve işçi, işçinin istenilen ücretle çalışmazsa yerine bir başkasının çalışacağını ve verilen ücreti reddeden işçinin işsizler ordusu arasına katılacağını bilir.

İşsizler ordusu bu yönüyle düşünüldüğünde kapitalistin yararınadır. Fakat bu işsizlerin sayısının kontrol edilemeyecek oranda arttığı durumlarda, işsizlerin eklemek için, iş için alanları doldurduğu ve burjuvazinin kafasına **balyoz gibi** inmek üzere nasırlı yumruğunu kaldırdığı durumlarda, onların yaşam kaygısı ortaya çıkmaktadır.

Burjuvazi işsizlerin çok büyük ve yıkıcı bir güce dönüşebileceğini bilmektedir. Kriz süresince burjuva ideologların "**açlık en büyük tehlikedir**" vb. sözleri boşuna değildir. Burjuvazi bunu dikkate alarak çeşitli önlemler almaktadır. Açlık sorununun yaşandığı ülkelere sömürü sistemine karşı ayaklanmaları önleyecek kadar yardım yapılması bundandır.

Ülkemizde de aynı önlemler düşünülmektedir. Örneğin **İşsizler Fonu** oluşturulmuştur. Bu fon, işsizlerin ihtiyacını karşılamamaktadır. Zaten amacı da bu değildir. İşsizlerin örgütlenmesini, sisteme karşı olmasını engellesin yeter! İşsizlerin örgütlü gücü arttıkça bu fon da da-

ha işlevli(!) kullanılacaktır.

Şunu belirtelim ki; İşsizler ordusu büyüdükçe, sisteme karşı hoşnutsuzluklar arttıkça işsizlerin "umutsuzlukları" ve "öç alma" isteklerinin ürünü olarak yığınlarda "kendiliğinden" sisteme karşı eylemler gelişebilecektir. Bu eylemler özünde sistemi tümüyle hedef almak yerine, sistemin bazı noktalarını hedef aldığı için "kendiliğindedir." Henüz burjuvazi tarafından kontrol edilebilir niteliktedir ve ciddi sorunlar değildir. **Bizim işsizleri örgütlerken amacımız bu kendiliğinden hareketleri yaratmak değil, onlara yani işsizlere ve eylemlere yön vermektir.**

Şu ana kadar anlattığımız işsizler esasta işçi olan işsizlerdir. Fakat işsizlerin hepsinin işçilerden oluşmadığı bir gerçektir. Okulunu bitirmiş fakat ataması yapılmamış bir öğretmen ya da hemşire de işsizdir. Üniversite okumuş fakat iş bulamamış kişiler de işsizdir... Bunları üretim sistemi içinde değerlendirdiğimizde proleter olarak kabul edemeyiz. Peki, bu küçük burjuva kesimlerden işsizleri örgütlemeyecek miyiz? Tabii ki örgütleyeceğiz, onların da sistemle ilişkileri bulunmaktadır. Temelde işçi olan işsizleri örgütlemek için önerilerimiz küçük burjuva işsizleri için de geçerli olabilecektir fakat esas olarak enerjimizin büyük bölümünü işçi sınıfına ayırmalıyız.

İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 13.6'YA YÜKSELDİ

İşsizlik oranı Kasım ayında yüzde 12.3 düzeyindeyken Aralık'ta bir önceki aya göre işsiz sayısı 279 bin kişi arttı. İşsizlik oranı geçen yılın aynı döneminde ise yüzde 10.6'ydı. Resmi rakamlara göre, Türkiye genelinde işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 838 bin kişi artarak 3 milyon 274 bin kişiye yükseldi.

"Umutsuzlar" olarak bilinen, iş aramayıp, çalışmaya hazır olanların sayısı 548 bin kişi artarak 2 milyon 298 bine çıktı. Bu grup içinde yer alan, iş bulma ümidi olmayanların sayısı 166 bin kişi artarak 817 bine yükseldi. Umutsuzların 991 bini erkek, 1 milyon 307 bini kadınlardan oluştu.

Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 20.6'dan yüzde 25.7'ye çıktı. Resmi rakamlara göre, çalışabilir nüfus içerisinde yer alan her dört gençten biri işsiz. Gençlerin yanı sıra tarım dışı işsizlik oranı da büyük bir artış gösterdi. Tarım dışı işsizlik oranı yüzde, yüzde 4'ü aşan bir tırmanışla, yüzde 13'ten yüzde 17.3'e yükseldi. Kentsel yerlerde işsizlik oranı 3.2 puanlık artışla yüzde 15.4'e, kırsal yerlerde ise 2.6 puanlık artışla yüzde 10.7'ye çıktı.

TARIM DIŞI İŞSİZLİK YÜZDE 17.3'E ÇIKTI

	2007 Aralık	2008 Aralık
Kurumsal olmayan sivil nüfus	69.246	70.005
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	49.575	50.34
İşgücü	22.879	24.009
İstihdam	20.443	20.736
İşsiz	2.436	3.274

	2007 Aralık %	2008 Aralık %
İşsizlik oranı	10,6	13,6
Tarım dışı işsizlik oranı	13,0	17,3
Genç nüfusta işsizlik oranı	20,6	25,7

26 MİLYON KİŞİ NEDEN ÇALIŞMIYOR?

İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar.....	2.298 mil.
İş bulma ümidi olmayanlar.....	817 bin
Mevsimlik çalışanlar.....	150 bin
Ev işiyle meşgul olanlar.....	11 mil.
Öğrenci.....	3.3 mil.
Emekliler.....	4.2 mil.
Çalışamaz halde.....	4.3 mil.

Nasıl bir DDSB?

DDSB'yi doğru tarzda kavramak ve kavratmak önemli. Bu konuda eğitim çalışmaları yapılmalı ve DDSB bülteni ve internet sitesi daha aktif kullanılmalıdır. Belirli periyodlarla araştırma-inceleme yapıp bunlar oluşturulacak bir komisyon tarafından toparlanarak, tekrar kitlelere taşınmalıdır.

Daha önceki toplantıların ve DDSB pratiklerinin ortaya çıkardığı bazı gerçekler aslında DDSB'nin nasıl bir yerde duracağı, nasıl örgütlülükler yaratacağı konusunda bize oldukça önemli ipuçları vermektedir. Bu ipuçları aslında DDSB'nin kendini tanımlaması konusunda, işleyişi, örgütsel ve kurumsal durumu hakkında oldukça eksik kalındığını da ispatlamaktadır. Ülke içerisinde işçi, işsiz ve emekçi kitleleri arasında örgütlülükler yaratmaktan ya da bu kesimlerin sorunlarını en iyi şekilde ifade edecek politikalar belirleme yönünde çalışma sistematüğinden oldukça yoksun kalındığı görülmektedir. Öyleyse atılması gereken ilk adım DDSB'nin faaliyetçileri ile "DDSB NASIL BİR ÖRGÜT?" sorusuna yanıt bulmaktır.

DDSB'nin tüm faaliyetçileri kendi buldukları yerlerde komisyon ya da ortak çalışarak bölgelerin sorunlarına müdahale edecek, farklı bölgelerle ilişkilerini güçlendirecek, örgütlenme çalışmaları yürütecek birimler ya da komiteler kurmalıdır. Merkezi sistematüğü yaratacak alt çalışma alanlarını, yani zemini var edecek çalışmalar yürütmelidir. Genel bir çalışma sistematüğü ve örgütlenme şekillenişinin eksikliği ile yürütülen her türlü çalışma eksik ve tamamen yanlış sonuçlar çıkaracaktır.

Eğer tabanda merkezleşmeyi yaratacak örgütlenme modeli oluşturulamazsa yani tabanda merkezin hareket ettireceği faaliyetçiler komisyonlar ya da komiteler yoksa merkezi olmak ne işe yarayacaktır? İşe yaramak bir yana tam tersi bir durum çıkacak, tabanla merkez arasındaki bağlar kopuk bir faaliyete dönüşecektir. Sanırım bu da bizlerin hiç istemediği bir sonuçtur.

DDSB olarak yapılacak çalışma

önerilerine değinecek olursak; ilk olarak DDSB'yi doğru tarzda kavramak ve kavratmak önemli. Bu konuda eğitim çalışmaları yapılmalı ve DDSB bülteni ve internet sitesi daha aktif kullanılmalıdır. Belirli periyodlarla araştırma-inceleme yapıp bunlar oluşturulacak bir komisyon tarafından toparlanarak, tekrar kitlelere taşınmalıdır. Ülkenin sosyo-ekonomik koşulları düşünüldüğünde ve işçi ve emekçi kitlelerin sorunlarına müdahale etmeyen, onları örgütlenme kaygısı gütmeyen, örgütlenme perspektifi sunmayan bir anlayış ya da oluşumun bir yönü sakat kalacaktır.

DDSB'nin şu anki örgütlülüğü bu sürecin üstesinden gelemese de bu kaygıyla hareket etmeli, sadece anın ya da dönemin hedefi olan çalışmalar yapmamalı, gerekirse daha uzun dönemlerde faydalanılabilecek bir model oluşturmalı ya da yaratmalıdır. Azla yetinen, azın politikasına kendini kilitleyen, "şimdilik"li cümlelerle çalışma yürüten ya da hedefleyen bir sınıf örgütü olmaz. İşçi sınıfının ideolojisinden beslenen, birinci elden sınıfın sorunlarını çözmek isteyen bizler bu sorunun çözümünde de direkt muhatabız. DDSB üretimin, emek sömürsünün, anti-demokratik uygulamaların olduğu her yerde ifade bulmalıdır.

Sonuç olarak; DDSB'lilerin teorik-politik seviyeleri yükseltilmelidir. Ama her türlü çalışma, örgütlenme faaliyetlerinde kesinlikle birleştirilmeli, geniş kitleler arasında örgütlenme faaliyetinde bulunulmalı, onların hem öğrencisi hem öğretmeni olunmalıdır. Bizleri geliştirecek olan pratiğimizin disiplini ve bunlardan teorik bazda sonuçlar çıkararak tekrar pratiğe sunma olmalıdır.

Bir DDSB'li

Tartışma ve toplantılarımıza daha aktif katılalım!

Son süreçte gerçekleştirdiğimiz tartışma toplantıları politik ve örgütsel gerçekliğimize ilişkin birçok veriyi ortaya çıkardı. Bunlar içerisinde öteden beri sınırsızlaştığımız sorunlar olmakla birlikte bugüne kadar pek üzerinde durmadığımız konular da vardı. Görüldüğü kadarıyla hem politik hattımızla hem de örgütsel sorunlarımızla ilgili kapsamlı görevlerle karşı karşıyayız. Yeterince incelenip tartışılmayan birçok konunun yanında örgütsel anlamda da dağınıklık yaşadığımız bir süreçten geçtik. Halen bu sorunlu süreci aşmış değiliz. Bu yanı sıra kapsamlı görevlerle karşılaşmamızdan daha doğal bir şey yok. Şu an asıl öne çıkan şey ise, tüm bu sorunların hangi yöntem ve araçlarla çözüleceği konusudur. Ve tabii ki her bir DDSB'nin bu süreçte oynayacağı rol de ayrıca önemlidir.

Güçlü bir anlayış ve eylem birliği yaratarak, varolan sorunlarımızı çözmeyi önümüze hedef koyduk. Bunun somut ayağını DDSB örgütlülüğünün kendi kurum ve mekanizmalarını oluşturarak planlı-programlı çalışmalara yönelmesi oluşturuyor. Görece acil olarak önümüzde duran görev budur. Ancak DDSB'nin hâlihazırdaki programını tartışarak somut-örgütsel sorunlarımıza yönelmeyi en doğru tutum olarak görüyoruz. Çünkü her ne kadar örgütsel ve pratik durumla bağlantılı gözükse de yaşadığımız sorunların politik bir arka planı bulunuyor. En başta da kendimizi nasıl tanımladığımız, politik ve örgütsel olarak nereye koyduğumuz sorusunu yanıtlamamız gerekiyor. Her bir DDSB'nin eylemine yön verecek politik bir netliğe sahip olmadıkça faaliyetlerin sürekliliğini ve ayrıca örgütsel sürekliliği sağlayamayacağımızı anlamamız gerekiyor. Bu anlamda program tartışmalarına katılım büyük önem taşıyor.

Geçtiğimiz aylarda İstanbul'da merkezi olarak düzenlenen üç günlük eğitim ve tartışma toplantımızda, yine onun öncesinde ve sonrasında yapılan kimi DDSB toplantılarında öne çıkan bazı konular bulunuyor. Hangi sorunlara yöneleceğimizi anlamak açısından bunları belli yönleriyle özetlemek faydalı olacaktır. Merkezi toplantıya katılmayan arkadaş-

larımızın bilgilenebilmesi ve yeni yapılacak toplantılara veri olabilmesi açısından da belli başlıkları yansıtmayı önemli görüyoruz.

DDSB demokratik kitle örgütü müdür?

Programımızın ilk maddesinde DDSB'nin bir DKÖ olduğu yazılı olsa da bu konuda önemli kafa karışıklıkları yaşanıyor. Geçmişte kitle örgütleri konusunda çok kere yazılıp çizildi. Ancak DKÖ'ler-

çalışmadan ayrı düşündükleri görülüyor. Benzer düşüncelerin örneğin işçi sendikalarını da "sınıfın bir örgütü" olması nedeniyle DKÖ olarak değerlendirmediklerini görebiliyoruz. Buna karşın hâlihazırda benimsenen yaklaşımımızla paralel olarak; sınıfın DKÖ tarzında yaşam bulan örgütlülüklerinin olduğu, verili sendikaların bir DKÖ olduğu, klasik anlamda olmasa da DDSB'nin de bir DKÖ olduğu, bu tarzda örgütlendiği şeklinde görüşler bulunuyor.

Bu farklı görüşler ortaya konulurken önemli bir kavram kargaşası yaşadığımız da ortaya çıktı. Özellikle de farklı kategorilerdeki kavramların birbiriyle ilişkisinde yeterli bir derinliğe sahip olmadığımızı gördük. "Sınıfın örgütü" olmak gibi doğrudan öze vurgu yapan bir kavramla, "sendika, DKÖ..." gibi örgütlenme biçimleriyle ilgili kavramları yanlış yerlerde yanyana veya karşı karşıya getirebiliyoruz. Bunlar DDSB'liler için halen netleşmeye ihtiyaç duyulan konular olarak tartışılmayı hak ediyor.

Tartışmalarda henüz yeterince somutlanamasa da bir DKÖ olarak DDSB'nin nasıl örgütleneceği, demokratik merkezîyetçiliği hangi araçlarla hayata geçireceği konusu da tartışmayı gerektiriyor.

Değişen sınıf profili ve işsizler

Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısının emekçi kitleler içerisinde homojen bir

işçi sınıfının oluşumuna zemin sunmadığı biliniyor. Fakat bu gerçeklik üzerine emperyalist-kapitalist sistemin üretimi örgütleyişinin etkilerini de özellikle vurgulamak gerekiyor. Sermaye kârını azamiye çıkarmak için emeği üretim süreci içerisinde parçalamaya ihtiyaç duyuyor. Son birkaç on yılda dünya çapında ve bir parçası olarak ülkemizde bunun somut uygulamasına tanık olduk. Esnek çalışma, taşeronlaştırma, atölyelerin öne çıkarılması, eve iş verme gibi uygulamalarla üretim parçalara ayrıldı ve işçi sınıfının örgütlenmesi engellenmek istendi. Bugün büyük işletme ve fabrikalarda çalışan işçilerin sayısı sınıfın genel kitesinde çok az bir yer kaplıyor. Yine sendikalarda örgütlü işçi sayısı da işçilerin genel kitesinde çok az bir yer tutuyor. Büyük fabrikalarda, tam zamanlı ve sendikalı işçiler küçük bir oranı oluştururken küçük atölyelerde, yarı zamanlı veya geçici olarak çalışan örgütsüz işçiler çok büyük bir çoğunluğu oluşturuyor. Hizmet sektörünün, mavi yakalı, beyaz yakalı ayrımlarını da ayrıca düşünmek gerekiyor. Çalışan işçiler dışında yine çok büyük ve örgütsüz bir kitle olarak da işsizler bulunuyor. Çalışabilenlerin kendini şanslı saydığı bir dönemde işsizlerin, sınıf mücadelesinin kaderinin belirlenmesindeki rolü artıyor. İşsizler devrimin ya da karşı-devrimin gelişiminde, tarihsel örnekleriyle birlikte önemli bir potansiyel olarak kendini gösteriyor.

Yukarıda özetle belirtilenler somut bir olgu olarak genel olarak kabul edilirken, buradan çıkarılacak sonuçlar konusunda yeterince somut tartışmalar yapılabilmemiş değil. En çok sömürülen örgütsüz kitleye yoğunlaşmak gerekliliği; yine işsizleri örgütlemek amacıyla yeni örgütsel biçimler yaratılabileceği; sendikal alanlarla sınırlı kalınmaması vb. gibi kısmen var olan durumun eleştirisi kısmen de yeni öneriler biçiminde görüş ve tartışmalar öne çıkıyor.

Yine benzer görüşlerden yola çıkarak DDSB'nin ismindeki "... Sendikal Birlik" ifadesinin çalışma alanını tam karşılamadığı, sadece sendikal örgütlülüklerle vurgu yaptığı ve bu nedenle DDSB isminin değişmesi gerektiğini belirten görüşler de bulunuyor.

le KP'nin ilişkisi, bunların politik ve örgütsel farklılıkları üzerine halen önemli kavrayışsızlıklar bulunuyor. DDSB'nin bir DKÖ olmadığı ya da olamayacağı yönündeki görüşlerin temelinde, DDSB'nin "sınıfın bir örgütü" olduğu ya da bu alandaki çalışmalara yön veren "bir anlayış" olduğu yönünde gerekçeler bulunuyor. Bu tarz görüşlere baktığımızda arkadaşlarımızın DKÖ'leri toplumsal mücadelede farklı bir yere koydukları ve sınıfsal

İşçi ve emekçi semtlerindeki faaliyet ve DDSB ilişkisi

Tartışmalarda bu konunun önemi genel ifadelerle ortaya konmasına karşın henüz yeterince somut tartışılabilmiş değil. Diğer yandan hemen her DDSB'li sınıf içinde çalışmanın gelişimi için bu konunun taşıdığı önemi görebiliyor. Net olmayan ya da yargı belirtmekten kaçınılan şey; emekçi semtlerindeki verili örgütlenmeler ile DDSB örgütlenmelerinin nasıl bir ilişki kuracağıdır. Burada "örgütlenmeler arasında bir karşıtlık ya da esas tali ayrımı bulunuyor mu?" sorusunun kafa kurcaladığı anlaşılıyor.

Sınıfı örgütlenme faaliyetinin sadece fabrika ve işyerlerinde olamayacağı, yaşam alanları olarak emekçi semtlerin de bu faaliyetin bir parçasını oluşturduğu biliniyor. Diğer yandan semtlerde var olan faaliyetlerin de işçi sınıfı içerisindeki çalışmadan kopuk olamayacağı, aksi halde sınıf mücadelesinde güçlü ve kalıcı bir etki yaratamayacağı genel olarak kabul ediliyor. Öyleyse açık ki bu iki çalışma birbiriyle kopmaz bir ilişki içerisinde, başka bir deyişle de birbirini besleyen ve tamamlayan faaliyetler niteliğindedir. Fakat bu niteliğine karşın pratikte örgütlenmeler arasında tam tersi bir kopukluk ve ilgisizlik gözlemleniyor. Hem bu kopukluğa neden olan yanlış anlayışlar hem de bu alanların politik ve örgütsel ilişkisinin nasıl olacağı en önemli tartışmalardan biri olarak önümüzde duruyor.

Tarım işçileri ve köylülüğün sendikal çalışmaları ile DDSB ilişkisi

Tartışmalarda hem bir ihtiyaç olarak savunulan hem de eleştirilen

önemli başlıklardan birini de DDSB'nin tarım işçileri ve köylülüğün sendikal örgütlenme alanında yer alıp alamayacağı konusu oluşturuyor. DDSB'nin bu alanda da faaliyet yürütmesi ya da yardımcı bir rol oynaması yönündeki görüşlerin temelinde; alana ilişkin alternatif bir kurumun bulunmadığı, DDSB'nin sendikal mücadele deneyimi ile burada da bir rol oynayabileceği düşünceleri bulunuyor. Diğer yandan ise DDSB'nin misyonunun bu olmadığı, köylülük içerisindeki çalışmalara dahil olduğunda sınıfsal politik çerçevenin belirsizleşeceği vb. görüşler bulunuyor.

Emperyalist saldırılar altında tarımsal üretimin tasfiye edildiği, önemli bir köylü kitlesinin üretimsiz bırakılarak proleter ve yarı proleterler haline getirildiği bir süreçte bu alana ilişkin örgütlenme tartışmaları büyük önem taşıyor. Ancak bu örgütlenmenin hangi araçlarla yaşam bulacağı ve bunun DDSB ile ilişkisi henüz yeni bir tartışma olarak üzerinde kafa yormayı hak ediyor.

T. Kürdistanı'nda DDSB çalışması

Bu konudaki tartışmanın esasını; ulusal sorun ve Kürt Ulusal Hareketi ile nasıl bir ilişki kurulacağı konusu oluşturuyor. T. Kürdistanı'nda süren savaş koşulları, ulusal çelişkinin yakıcılığı ile düşünüldüğünde her türlü politik çalışmayı etkileyen bir özellik taşıyor. Bu koşullarda sınıfsal çalışmaları ulusal-demokratik mücadele ve taleplerle kaynaştırmasını bilmek büyük önem taşıyor. Ancak Ulusal Hareketin politik anlamda darlaştıran etkisi ve bazı olumsuz yaklaşımları karşısında bunun na-

sıl başarılacağı üzerinde durulması gerekiyor. T. Kürdistanı'ndaki DDSB çalışmasının ulusal sorun ve ulusal hareket, savaş koşulları, kır emekçileri, şehir yoksulları, serhıldanlar gibi sınıfsal çalışmayı etkileyen birçok etkenle birlikte tartışılması gerekliliği de ayrıca belirtilmelidir.

DDSB toplantılarında en öne çıkan politik çizgi tartışmalarını yukarıda sıraladığımız başlıklar oluşturuyordu. Bunlar dışında örneğin gençlik içerisindeki çalışmalarla DDSB çalışmasının ilişkisi gibi farklı konular da tartışma gündemini dolduruyor. Her alanın ihtiyacı bu başlıklardan bir veya birkaçını daha öne çıkarabilir. Bu bir yanıyla doğal ve DDSB'nin alanlardan politik olarak beslenmesinde güçlü bir olanaaktır. Fakat DDSB'liler olarak örgütlenmemizi ilgilendiren her konu ile ilgilenmeye çalışmalıyız. Özellikle de programımızı şekillendirmeye, daha iyi ürünler ortaya çıkarmaya çalıştığımız bir süreçte bu konu daha önemli bir hal almaktadır.

Örgütsel bazı sorunlar

DDSB toplantıları politik gerçekliğimize olduğu kadar örgütsel gerçekliğimize ilişkin de birçok veriyi ortaya çıkardı. Bu konu ayrıca tartışılmayı hak ediyor. Ancak ciddi bir politik tartışma yürüttüğümüz koşullarda öne çıkan bazı eksikliklere de değinmek gerekiyor.

Birçok DDSB'li tartışmalarda görüş belirtme konusunda aktif bir tutum sergilerken aynı aktifliğin DDSB'nin diğer çalışmalarında hayata geçmediği görülüyor. Çalışmaların somut örgütlenmesinde genellikle belli başlı arkadaşlarımızın yer alması, diğer DDSB'lilerin ise görevlerden uzak kalması, yaygın şekillenişimize ilişkin ciddi bir soruna işaret ediyor. Bu sorun en özlü tabiriyle söz ve eylem

birli-
ğinin
zayıf-
lığı
ola-

rak ifade edilebilir. Oysa bizim özellikle bu süreçte, tartışmalarda olduğu kadar faaliyetlerin örgütlenmesinde de aktif arkadaşlarımıza ihtiyacımız var.

Tartışmalar yapılırken görülen eksikliklerden bir tanesi de birçok DDSB'linin geçmişte edindiği bilgilerle yetindiği, bu anlamda kendini geliştirmediydi. Bunun hem bir teorik eğitim sorunu hem de somut incelemelerden uzaklıkla ilgili bir sorun olduğu belirtilmelidir. Bu durum yeni tartışmalara kapalı bir tutuculuğu ortaya çıkarırken tartışmaların güçlü dayanaklardan yoksun bir şekilde sürmesine de yol açıyordu. Sadece bildiğinde ısrara dönüşen ancak o alandaki sorunlara çözüm üretmeyen bir tartışmanın amaçladığımız bir tartışma olmadığı açıktır.

Önümüzdeki toplantı ve tartışmalar

DDSB'nin örgütlenme çalışmaları düzenlenen toplantı ve tartışmalarla devam ediyor. Önümüzdeki süreçte de hem alanlarda ve hem de merkezi düzeyde toplantılar gerçekleştirilecek. Bu toplantılara katılıp her alandan görüş ve önerileri biraraya getirmek bizim için büyük önem taşıyor. Ancak toplantıların verimliliği için öncesinde belli yazı ve tartışma metinlerinin incelenmesi yarar sağlayacaktır. Halihazırdaki programımız, İstanbul toplantısında yapılan sunumlar ve ayrıca bültenlerimiz bu amaçla incelenmelidir. Ancak sadece bunlarla sınırlı bir incelemenin yeterli olacağı düşünülmemelidir. Tartışma gündemlerine yönelik incelemeler yanında bulunulan alanın sınıfsal sorunlarına ve örgütlenme olanaklarına ilişkin incelemelere de ihtiyacımız olduğu unutulmamalıdır.

DDSB tartışma ve toplantılarının başarısı tamamıyla faaliyetçilerinin çaba ve girişimlerine bağlıdır. Bugüne kadar çokça eleştirdiğimiz olumsuz gerçekliğimizin değişmesi ve DDSB'nin sınıf mücadelesinde adına yakışır bir konuma gelmesi kolektif bir çabayı zorunlu kılmaktadır. Bu yanılla olanaklarımız hiç de az değildir. Ancak sınıfın gelişen hareketliliğiyle paralel bir şekilde üzerimizdeki atılığın da yenmemiz gerekmektedir. Küresel krizin etkileri sınıfsal mücadele alanında ciddi değişimleri beraberinde getirirken bizim olduğumuz gibi kalabilmemiz olası değildir. Ya ileriye yürüyeceğimiz ya da sınıfsal mücadelenin bizi açacağı hepimiz için net olmalıdır.

Sınıfsal ve ulusal baskı kısılcacında tarım işçileri

II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonra, bağımlı, yarı-sömürge ülkelere "tarım ülkeleri" misyonu biçildi. Emperyalist ülkeler, sanayilerini onarıp geliştirmeye çalışırken, gıda ve sanayi tarım ürünleri üretimini büyük oranda bu ülkelere kaydirdılar. Bu süreç, tarımsal üretimde makineleşme olgusunun yanısıra başka birçok faktörle de birleşerek kırsalarda ilk ciddi çözülme ve beraberinde göç olgusunu yarattı. Makineleşme, emperyalist ülkelerin ihtiyaçlarının belirlediği malların üretimi, Dünya Bankası (DB) patentli tarımsal destekleme fonlarının bu ihtiyaç ve beklentilere yanıt verilmesi koşuluna bağlanmış olması gibi dayatma ve gelişmelerle karakterize oldu. Bu süreç Türkiye'de varolan yarı-feodal üretim ilişkileri üzerinde çözücü bir etkiye bulunmayıp, tam tersine onu yeni ilişkilerle tekrar üretmiştir. Çünkü henüz yeterince güçlenmemiş ve komprador bir karakter taşıyan burjuvazinin, siyasal iktidarını ve sistemin istikrarını koruyup sürdürdürebilmesi için feodal güçlerle ittifak halinde hareket etmeye ihtiyacı vardır. 1950'li yıllarda ivmelenen kapitalist gelişme özellikle Türkiye Kürdistanı'nda toprak ağalarının etkinliğini ve egemenliğini zayıflatıcı değil tersine biraz daha pekiştirici bir seyir izlemiştir. Buna bağlı olarak toprak mülkiyeti, toprak ağaları elinde daha fazla merkezleşmiştir. Türkiye genelinde ucuz işgücü ihtiyacını büyüten kapitalist gelişmenin yanı sıra ve onun içinde bir olgu olarak Türkiye'de toprak bölüşümünün devasa adaletsizliğindeki derinleşmenin sosyal sonuçlarından biri de köylerden kentlere göçün hızlanmasıdır.

1980'lere geldiğimizde neoliberal politikalar, tüm alanlarda olduğu gibi tarım ve hayvancılıkta da baş döndürücü bir yıkım ve çözülme yarattı. 24 Ocak Kararları tipik bir IMF istikrar politikası paketi ile DB yapısal uyum programının tüm unsurlarını içerir. Devalüasyon, KİT zamları, fiyat denetimlerinin kaldırılması, ithal ikameci ekonomi politikalarının değiştirilmesi... **Bu sürecin en ağır sonuçlarını yaşayan kesimlerden biri de küçük ve yoksul köylülük oldu.** Köylünün ürününün pazarlama ve fiyat garantisini oluşturan, girdi desteği sağlayan tarımsal KİT'ler hızla özelleştirildi, tarımsal KİT'ler dağıtıldı, destekleme kapsamı daraltıldı, tarımsal ürün fiyatları baskılandı, iç ticaret hadleri tarihte görülmemiş tarzda köylü aleyhine döndü vs. Süreç bir bütün olarak Türkiye kırsalında, özeld

de bölgede yoksulluğu derinleştirdi ve kırsalın çözülmesini hızlandırdı. Bu durum sistemin dönemsel gereksinimine uygun olarak, ucuz ve sürekli işgücü kaynağı olan köylüyü kent varoşlarına yığıdı. 1990'lar sonrasında emperyalist tarım politikalarının yarattığı yıkıma eklenen düşük yoğunluklu savaş uygulamaları, 1950'lerde ve sonrasında ekonomi politikalarının yarattığı doğal bir süreç olarak yaşanan çözüme ve göç olgusundan farklı bir seyir izlemiştir. Bu göçün rakamsal ifadesi 3.5 milyon Kürt nüfustur. **Bölgede % 8 gibi bir azınlık toprakların yarısından fazlasını kontrol ederken, % 45'i ancak geçinme imkânı sağlayacak 5 hektarlık ya da daha az bir toprağa sahip durumdadır. Nüfusun % 38'ininse hiç toprağı yoktur.**

Toprak sahibi ol(a)mayan yoksul köylülerin bir bölümü kentlere göçtü; ucuz emek gücünü oluşturdu. Kente göçmeyen kalabalıklar ise tarım proletaryasının ana kaynağını oluşturdu, **mevsimlik tarım işçisi** oldular. Ayrıca coğrafyanın diğer kısmında da tarımsal üretimden kopup buldukları yerlerin kent varoşlarına gelen yoksul aileler ürün dönemlerine göre tarım işçiliği yapmak zorunda kaldılar.

MEVSİMLİK İŞÇİLER

Tarım işçilerini, hiç toprağı olmayan, çoğunlukla büyük toprak sahiplerine ya da devlete ait tarım arazilerinde işgüçlerini satarak geçinen köylüler olarak tanımlayabiliriz. Bununla birlikte çok küçük toprağı, çok az üretim aracına sahip olmaları tarım işçisi olmalarını engellemez. Önemli olan başkasının toprağında ücret karşılığı çalışmaktır. Bunların sınırlı ölçüde sahip oldukları toprağı bizzat işlemekten yoksun oluşları nedeniyle kiraya verdikleri görülmektedir.

Tarımsal yapıdaki makineleşme, toprakların belli ellerde yoğunlaşma, köylülük içinde "büyük toprak sahipleri ve yoksullaşan ve mülksüzleşen köylülük" biçiminde bir kutuplaşma sonucunu da yaratmıştır. Mülksüzleşen köylülüğün bir kesimi, "özgür emek" olarak tarım proletaryasının ana kaynağını oluştururken, bir kesimi de kentlerdeki ucuz emek gücü ve yedek sanayi ordusu durumuna gelmiştir.

Öte yandan, tefeci-tüccar sermayesi eliyle kırsal kesimdeki küçük üreticiler

üzerinde sürdürülen egemenlik, tarımdan sanayi ve ticaret kesimine, eşitsiz değişim sonucu, önemli oranda kaynak aktarmış, bunun sonucu olarak bir kısım küçük üretici, üretim araçlarından koparak elindeki toprağını büyük toprak sahiplerine devretmek durumunda kalmış ve özgür emek gücüne dönmüştür. Aynı şekilde, büyük toprak sahiplerinin kiracılık, yarıcılık ilişkileri de kendilerine bağlı yoksul köylülerin topraklarından uzaklaştırılmaları ve kente göç kervanına katılmalarını hızlandırmıştır. Türkiye tarımında yer alan ailelerin % 30.2'si topraksızdır. Bunlar ya tarım işçiliği ya da kiracılık/ortakçılık yaparak geçimlerini sağlamaktalar. Bu

Mevsimlik tarım işçileri, bir yıl tütünde, fındıkta çalışırken diğer yıl pamukta, pancarda... çalışmak için yollara düşer!

gelişmeler sonucunda tarım işletmelerinden yeterli geliri elde edemeyen az topraklı veya topraksız köylüler geçimlerini sağlayabilmek için çalışmak amacıyla daha fazla tarımsal iş olanağı bulunan yörelere gezici (mevsimlik) ve/veya geçici (günübirlik) giderek iş aramaktadır. Özellikle pamuk, fındık, çay, tütün, havuç, soğan ve şekerpancarı tarımının yapıldığı; Çukurova, Karadeniz, Ege ve iç Anadolu bölgelerine; bu bitkilerin çapa, sulama ve hasat zamanlarında Doğu ve Güneydoğu Anadolu ile Orta Anadolu bölgelerinden yüz binlerce gezici ve/veya geçici tarım işçisinin aileleri ile birlikte göç ettiği görülmektedir. Bu işçiler "günübirlik" (geçici) ya da "mevsimlik" (gezici) işçi diye isimlendirilmektedir.

Geçici işçilere gelince, bunlar mevsimlik ve gündelikçi işçi olmak üzere iki

grupta ele alınabilirler;

Az topraklı köylü aileleri ek gelir temini için yılın belli dönemlerinde, çoğunlukla bahar ve güz aylarında mevsimlik işçilik yapmaktadırlar. Bunların en yoğun oldukları bölgeler Ege, Çukurova ve Karadeniz'dir. Mevsimlik işçilerin toplam sayısı ortalama **1 milyonu** geçmekte, yoğun hasat dönemlerinde ise **2 milyonu** bulmaktadır.

Çukurova'ya inen işçilerin çoğu Türkiye Kürdistanı'nın topraksız ya da az topraklı Kürt köylüleridir. Bu işçiler Ege'de "dayıbaşı"; Çukurova'da "elçi" denilen araçlar tarafından büyük toprak sahiplerine temin edilirler. Büyük toprak

sahiplerinden aldıkları avansların bir kısmı ile iş mevsiminde götürecekleri işçilerin un, yağ, gaz, şeker ve çay gibi iş süresince zorunlu gıda maddelerini sağlayan "dayıbaşı" ve "elçi"ler, bu yolla işçileri ipotek altına almaktadırlar. Minibüs ve kamyon kasalarında çoluk-çocuk, kadın-erkek dolarak yüzlerce kilometre yol kat ettikten sonra işyerine getirilen mevsimlik işçilerin **hiçbir sosyal güvenceleri** bulunmamaktadır. İşyerlerine gidiş ve gelişlerinde meydana gelen kazalarda yüzlerce yaşamını yitirmektedir. Gün doğumundan gün batımına kadar günde 12-13 saat güneş altında çalışırlar. Götürü usulüyle (parça başı, kilo) çalışanlar ya da dönüm başına iş yapan işçiler, çok iş çıkartıp daha fazla para kazanabilmek için dinlenme ve yemek sürelerinde bile çalışırlar.

Tütün, zeytin, fındık, meyve ve sebze üretimiyle uğraşan küçük ya da orta büyüklükteki işletmeler, işlerini yetiştiremedikleri zaman birkaç günlüğüne işçi tutarlar. Tutulan bu işçilere “**gündelikçi işçiler**” denir. Aynı şekilde, şekerpancarı üretiminde de hasat zamanı gündelikçi işçi çalıştırılır. Gündelikçi işçilerin de çalışma sürelerini genellikle toprak sahibi ya da elçi-dayıbaşı belirlemektedir. İşçi, aldığı işi bitirmeden işyerini terk edemez. Aksi durumda, ücretini alamaz. Çalışma süresi 13-14 saattir. Ücret, bölgelere ve yöredeki işsiz sayısına göre değiştiği gibi bu konuda ilgili kuruluşların açıkladığı rakamlara çoğunlukla uyulmaz, ücret konusunda işçilerin hiçbir söz hakkı da yoktur. Çalışma koşulları, ücret, konut ve beslenme olanakları oldukça kötü durumdadır. Bu yetersizlik işçilerin yaşam koşullarını olumsuz yönde etkilemektedir. Örgütlü olmadıkları gibi sosyal güvenceden de yoksundurlar. Çalışma mevsimi yaklaştığında zorunlu gıda ihtiyacını gidermek için avans alan işçiler avans verenlere çalışmak için yollara düşerler. Alacakları ücret sadece minibüs ve kamyon kasalarında seyahat etmeye olanak tanıdığı için çoluk-çocuk, kadın-erkek minibüs ve kamyon kasalarında yüzlerce kilometre yol kat ederek işyerlerine binbir güçlüklerle ulaşırlar. Tabii ki yolda trafik kontrolünde yakalanmaz ve kazasız belasız varacakları yere varabilirlerse... Çalışacakları bölgelere sağlam ulaşabilenler için yol azabı bitmiş bu kez çalışma azabı başlamıştır. Çünkü uzun saatler boyunca güneş altında çalışmak zorundadırlar. İşçiler için bu mevsimde çalışacakları süre kısadır. Bu süreyi iyi değerlendirmek zorundadırlar. Bu kısa zamanda daha fazla kazanç elde etmek,

çalışamayacakları yılın diğer zamanında biraz rahat edebilmek için götürü usulüyle (parça başı, kilo başı, dönüm başına) iş yapmak üzere de anlaşabilmektedirler. Böylesi durumlarda çok iş çıkarıp daha fazla para kazanabilmek için genel olarak dinlenmeden, yemeklerini ayaküstü yemek suretiyle aralıksız çalışırlar. **Başka bir deyişle kendi emeklerini sömürmeye başlarlar.**

Götürü olarak çalışan mevsimlik işçilerin yanında gündelikçi olarak çalışanlar da vardır. Daha çok tütün, zeytin, fındık, şekerpancarı, meyve ve sebze üretimiyle uğraşan küçük ya da orta büyüklükteki aile işletmesi özelliğine sahip işletmeleri, işlerini yetiştiremedikleri zaman birkaç günlüğüne gündelikçi işçi tutarlar. Birkaç günlüğüne ücreti karşılığında tutulan işçilere “gündelikçi işçiler” denir. Gündelikçi işçilerin de çalışma süreleri belirsiz ve uzundur. İşini bitirmeden iş yerini terk edemez. Bitirmeden işyerini terk eden gündelikçinin alması gereken parayı alması zorlaşır veya bir daha gündelikçi olarak çağrılmaz, kendisine iş verilmez. Bu nedenle gündelikçi işçilerin çalışma süresinin 13-14 saati bulunduğu olur.

Bütün bu olumsuz yaşamı göze alıp çalıştıkları yetmiyormuş gibi çalışmak üzere gittikleri bölgelerde ikinci sınıf insan muamelesine tabi tutulmaktadırlar. Örneğin Türkiye Kürdistanı'ndan yola çıkan mevsimlik işçilerin Karadeniz'de “potansiyel terörist” muamelesi gördükleri devletin uygulamaları ile ortadadır. Bu bölgeden diğer bölgelere giden mevsimlik işçiler, doğdukları ve yaşamaya çalıştıkları topraklarında süren “düşük yoğunluklu savaş” nedeniyle topraklarını işleyemiyor, hayvan yetiştiriciliği

yapamıyorlar. Uygulanan kısıtlamalardan dolayı kendi topraklarında üretim ve yetiştiricilikten alıkonulan Kürt emekçilerini üretmek istedikleri halde üretememeleri nedeniyle devlet tarafından bir ödeme de yapılmıyor. Yani üretici ve yetiştiricilerin belirleyicisi olmadıkları ama mağduru oldukları bu yoksunlaştırılmalarının karşılığında, devlet, telafi edici bir ödeme yapma yoluna da gitmiyor.

Mevsimlik kadın işçiler ise yoksulların içinde en yoksun, ezilen ve sömürülenlerdir. Mevsimlik işçi olarak çalışan kadınlar hem tarlada çalışan hem de evde iş yapandır. Eğitim seviyesi neredeyse yok denecek düzeydedir. Toplumsal statüsü en geri olandır. Çalıştıkları tarlalarda çoğu zaman erkeklerden daha fazla üretken olmasına karşı sadece kadın olmalarından dolayı ücreti erkeklerden daha düşük belirlenir. Kazandığı paranın üzerinde kendi tasarruf hakları yoktur. **Bütün bu saydıklarımızdan dolayı mevsimlik kadın işçiler; ezilen ve erkeklere göre iki kez daha fazla sömürülendir.**

TARIM İŞÇİLERİNE SOSYAL GÜVENCE SAĞLANMALI

Tarım işçileri uzun yıllar sosyal güvenlik haklarının da kapsamı dışında tutuldu. 1977 yılında 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasası kapsamına alınanlar yalnızca kamu işletmelerinin işçileri ile özel sektörde ücretle ve sürekli çalışanlardı. 1983 yılında kabul edilen 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu ise tarımda süreksiz işlerde çalışanları kapsamakta ve primleri işçinin kendisi ödemekte, işverenin herhangi bir prim ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Bu durumda işverenin tarım işçilerinin primini ödememesinin önü açılmıştır.

Son yıllarda mevsimlik ve gündelikçi tarım işçilerinin tarım işçilerinin ekonomik ve sosyal haklarına ilişkin kendiliğinden tepkilerinin arttığı görülmektedir. 2007 yılının Ağustos ayında **Ankara Polatlı**'ya soğan toplamak için gelen işçiler, insanca yaşam, temiz su, altyapı sorunlarının giderilmesi ve bir torba soğan toplama ücreti olan 1.65 TL'nin 2 TL'nin üzerinde çıkması için direniş başlatmıştı. Yine **Çukurova Tarım Aracıları Derneği** çağrısı ile pamukta çalışan tarım işçileri yevmiyelerini bir önceki yıldan yapmak isteyen firma sahiplerine karşı sabah işe gitmeme gibi eylemlere girişmişlerdir. Çukurova'daki tarım işçilerinin büyük kısmı bu eyleme katılarak ücretlerini belirlenen rakam üzerinden

almayı başarmışlardır. Bu eylemin son 25 yıldır Çukurova'da yapılan en kapsamlı tarım işçisi eylemi olduğu bilinmektedir.

Yaşanan pratik örnekler sonucu bu mücadele şu talepler ile örülebilir:

- *Türkiye Kürdistanı'nda üretilen ürünlerin çoğu göç mağduru olan ve yaşamak için son derece ilkel koşullarda çalışmak zorunda bırakılan mevsimlik tarım işçilerinin günlük çalışmalarında sosyal güvence sağlanmalı,*

- *Köylerine geri dönmek isteyenlere doğan zararları karşılanarak geriye dönüşün koşulları yaratılmalı, üretemeyen köylülerin üretimini engelleyen olumsuzluklar, çözüme kavuşturulmalı,*

- *Bu bölgede yaşayıp da üretememelerinden dolayı mağdur duruma düşen/düşürülenlere devlet tarafından telafi edici ödemeler adı altında ödeme yapılmalı,*

- *Koruculuk sistemi kaldırılarak, korucular silahsızlandırılmalı, topraklarına korucular tarafından el konan köylülerin tazminatlarıyla topraklarına yeniden sahip olması sağlanmalı,*

- *Güvenlik gerekçesiyle döşenen mayınlı araziler temizlenmeli,*

- *Mevsimlik işçilerin yoğun olarak çalıştıkları bölgelerde devlet tarafından sosyal meskenler tesis edilmeli, çalışma mevsimlerinde kendilerine tahsis edilmeli,*

- *“Dayıbaşı”, “elçi” gibi araçlar yerine yasalar önünde tanınacak, haklarını arayabilecekleri yasal düzenlemeler yapılmalı,*

- *Haklarını arayabilmeleri için örgütlenmelerinin önünü açıcı yasalar çıkarılmalı, örgütlenmeleri için desteklenmeli,*

- *Her yıl bir insanlık dramına dönüşen kazalara davetiye çıkaran minibüs ve kamyon kasalarındaki insanlık dışı yolculuk tarzı yasaklanmalı, onun yerine gidebildiği yerlere kadar bedelsiz tren yolculuğu sağlanmalı, sonrasında kamuya ait bazı servis araçlarıyla konaklayacakları sosyal mesken alanlarına kadar ulaştırılmalı,*

- *Kadınların ezilmesini ve iki kat sömürülmesinin önüne geçecek başta sosyal eğitimsel olanaklar olmak üzere diğer haklar sağlanmalıdır.*

Bütün bu ağır ve insani olmayan koşullar altında yaşayan, yasal olarak hiçbir güvencesi olmayan yaklaşık **2 milyon** civarında mevsimlik ve gündelikçi tarım işçilerinin yarı-proleter vasıflarından kaynaklı işçi sınıfının birer parçasıdır ve işçi sınıfının mücadele içerisinde onlar da insanca yaşam koşullarına ulaşabilirler. Tarım işçilerinin örgütlenmesi DDSB anlayışının önünde duran görevlerinden olmalıdır. Bu örgütlenme alanı var olan veya kurulabilecek olan dernekler ve sendikalar karşı karşıya getirilmeden başarılılabilmelidir.

Üreticiler sütünü helal etmiyor!

Süt üreticileri, hükümetin uyguladığı süt ve hayvancılık politikalarını Antalya'da düzenledikleri bir mitingte protesto etti. **Antalya** ve **Burdur**'dan süt üreticilerinin yoğun olarak katıldığı mitingde **Bursa**, **Konya**, **Karaman**, **Denizli**, **Ankara**, **Manisa**, **Afyon**, **Tire** Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği yöneticilerinin yanısıra Ziraat Odası ve Veteriner Odası da destek verdi. **“Alakız sütünü helal etmiyor”**, **“Sütümüz satılık, oyumuz değil”** ve **“Destekleri keseni biz de satarız”** sloganlarının atıldığı mitingde, süt üreticileri Başbakan'a, **“Kalan ineklerimizi ve anamızı**

alıp nereye gidelim?” diye sordu.

Yaşanan ekonomik krizin tarım ve hayvancılığın kötü durumunu daha da ilerlettiğini belirten konuşmacılar devamlı **“Sütümüzü daha ucuza almak için, Türkiye'yi uluslararası tekelin eline bırakmak için ve bize su gibi yoğurt yedirmek için bu oranları düşürdüler.** Yürütülen bu politikalar yüzünden damızlık sığır sayısı 5.5 milyondan 4 milyona, koyun sayısı 17 milyondan 10 milyona, keçi sayısı 4 milyondan 2 milyona düşürüldü. Haklarımızı alana kadar bu miting ve yürüyüşlerimiz sürecektir” açıklamasında bulundular.

Demokratik kitle örgütlerini küçümsemeyelim!

Sistemin toplumda kitlelere söz hakkı tanımadığı ve sadece seçim dönemlerinde onlara ihtiyaç duyduğu ortadayken kitlelerin kendisini ifade edebileceği alanların başında kitle örgütleri gelir.

DKÖ konusu tartıştığımız ve kurum-sallaşma çalışmalarımızın daha da belirginleştiği şu günlerde bir DKÖ'nün nasıl ele alınması gerektiği ve kendi gerçekliği üzerinde nasıl bir hatta olması gerektiğine kadar birçok şekilde ele alınması gereken bir tartışma sürecinin içinden geçiyoruz.

Bununla birlikte DKÖ'ler mücadele araçları olarak bilirse de araç-amaç ilişkisini doğru temelde ele almanın da çok önemli olduğu bir gerçektir. Bu bağlamda ortaya DKÖ'lerin misyonları dışına çıkarak bir örgütler platformu gibi işletilmesi ve araç-amaç ilişkisinin oldukça kaba kavranmasıyla oluşan kitle örgütleri üzerinden kitleleri küçümseme çıkmakta. Bu noktada herhangi bir kitle örgütü içerisinde DDSB olarak bulunamayacağımızı ama DDSB'liler olarak bulunabileceğimizi önceki çalışmalarımızda işlemiştik.

Bir diğer konu ise araç-amaç ilişkisidir. Burada "devrimin çıkarları" adına kitle örgütlerinde çalışmayı salt kendi örgütüne adam kazanmak olarak algılayan bir anlayış da söz konusudur. Elbette DDSB'nin bu anlayışı kabul etmesi mümkün değildir. Burada sormamız gereken bir diğer soru da, DDSB'nin diğer kitle örgütlerine bakışı ve bu kitle örgütlerindeki faaliyeti nasıl ele aldığı olmalıdır. Kitlelerle bağ kurmanın önemine işaret ediyorsak eğer, o zaman kitle örgütlerine bakışın da esaslı bir tartışması yapılmalıdır. DDSB içerisinde bulunan çoğu yoldaşımızın bir kitle örgütü içerisinde faaliyet yürüttüğü aşikârdır. Faaliyetçilerimizin üyesi olduğu kitle örgütünün -sendika, dernek vb.- sorunlarına ne kadar vakıf olduğu, ne kadar çözüm önerisi getirdiği, bu kurumların kendi gündemleri için ne kadar emek harcadığı da bir o kadar önemlidir. Buralarda faaliyet yürütme derken ilk akla gelenin adam kazanmak, buraları "devrimcileştirmek" ya da yönetime girmek olarak algılanması kitle örgütlerinde çalışmayı kavramayan bir bakışın ürünüdür. Bir kitle örgütünde faaliyet yürüten yoldaşlarımızın ilk sorgulaması

gereken o kitle örgütünün ne kadar demokratik işlediği yani bir DKÖ olarak işlevini yerine getirip getirmediği, tüm üyelerinin çıkarlarını gözetken politikaları hayata geçirip geçirmediği olmalıyken diğer yandan nitel ve nicelik olarak güçlendirilmenin hesapları yapılmalıdır. Aksine hiçbir şey yapmadan seçimlerde yönetime aday olarak "kitleleri yönetmeye" soyunmak, kitleleri oldukça küçümseyen, onlara yukarıdan bakan bir anlayıştır.

Kitlelerin söz

sahibi ol-

duğu bu örgütlenmelere yaşam içerisinde söz hakkı vermeden, kitlelerin değişim o kitle örgütü içerisindeki faaliyetle sağlanmadan, onlardan sürekli uzaklaşan, bir diğer deyişle her zaman kitle içerisinde olmaktan bahsederken, kitlelerden ayrılan pratiklerin sergilendiği bir çalışma tarzı sergileyebiliyoruz. Kitle örgütlerini sadece eylem ve mitinglerde hatırlayarak onlara yakın olmaya çalışmak faydacılığa denk düşerken, temelde konu kitle örgütlerine yaklaşımla ilgilidir.

Kitle örgütleri onlara yaşam veren insanlardır. Bu örgütler esas itibarıyla kendi sorunlarıyla ilgili mücadele yürütürler. Bu mücadele biçimi ekonomik-demokratik eksenslidir. Sistemin toplumda kitlelere söz hakkı tanımadığı ve sadece seçim dönemlerinde onlara ihtiyaç

duyduğu ortadayken kitlelerin kendisini ifade edebileceği alanların başında kitle örgütleri gelir. Buralar demokratik işlevli olduğu müddetçe sistemin kendisinin faşist karakterinin de sorgulanabileceği, teşhir edilebileceği yerler olma özelliklerini de barındırırlar. Bugün birçok burjuva parti seçim meydanlarında halkı yönetime katmak üzerine nutuklar atarak, aslında halkın yönetimde olmadığı anti-demokratik koşulları da do-

l a y l ı

olarak açığa

vurmaktadırlar. Bu nedenle kitlelerin kendilerini ifade edebilecekleri yerler olan ve önemsenmesi gereken bu kurumları oluşturmak son derece gereklidir.

Bu kurumlardaki çalışmalara katılırken kitlesinin somut durumunu onların ihtiyaç ve taleplerini belirleyerek çalışmalara katılmak gerekir. Genelde düşünülen bir diğer yanlış da kitle örgütünü kendi örgütümüzle aynılaştırmaya çalışmaktır. Buralarda politikalarımızın hakim olmasını sağlamak aynılaştırmak değil kitlelerin sorunların çözme, alternatifi yaratma anlayışımızla ilgilidir. Dönem dönem kendi örgütümüzün politikaları bir kitle örgütünün ana konularından biri de olabilir. Örneğin "esnek çalıştırmaya" karşı politikamız, doğallığında faaliyet yürüttüğümüz

sendikaların da ana gündemine aldığı ve buna karşı kampanyalar örgütlediği bir çalışma biçimine bürünebilir. Hatta böyle bir konuyu sendikaların gündemine sokabilmek ve geniş birliktelikler ve platformlar oluşturmak gereklidir. Bazı gündemlerin ve politikaların aynı olmasını kastetmiyoruz. Her iki örgütün çalışma biçiminden tutalım, her gündeme ve olaya aynı tepkiyi vermesini kastetmiyoruz. Her örgütün asgari ve azami hedefleri bulunmaktadır ve bu ölçüde hayat bulurlar. Doğallığında her iki örgüt tamamen aynı olacaksa bir diğerine gerek kalmaz. Ancak DDSB ile herhangi bir sendikanın asgari amaç ve hedefleri farklıdır. Bunun tüzük ve programda yazılması farklılığı ortaya koymaz, aksine yaşam pratiğinde somutlanan istemler ve pratik hat ortaya koyar. Aynı, kendini KP olarak ilan eden birçok partinin politika, mücadele ve örgütlenme biçimlerinde farklılaştıkları gibi. Genelde yapılan yanlış gündemimizdeki tüm konuları tepeden inme bir şekilde kitle örgütlerinin gündemine sokma, aynı hassasiyet ve duyarlılığa sahip olmalarını bekleme şeklindedir. Kitle inisiyatifinin olmadığı, üyelerinin kararlarda aktif bir biçimde yer almadığı, söz hakkının engellendiği bir örgütlenme içerisinde adı DKÖ de olsa yapılan çalışmanın hiçbir kıymeti yoktur. Kitleleri harekete geçirme esprisinin hayat bulmadığı ortamda politikaların da hayat bulduğu söylenemez. Faaliyette bulunduğumuz her DKÖ'de kitleleri yadsıyarak alınan kararların örgütümüze bir başarı kazandırmaktan çok zarar verdiği bir gerçektir.

DKÖ'lere yaklaşımda olsun, onların içinde faaliyet yürütürken olsun attığımız her adım kitle hanesinde bir değerle kabul edilir. Bu nedenle hayalci politikaları değil gerçek sorunları ve gerçek gündemleri belirlemeye çalışmalı, kitlelerin kendi iç çelişkilerini doğru tespit edebilmeli ve bu yönde onları eğiten, dönüştüren bir politik hatta sahip olmalıyız.

Bir DDSB'li

DDSB'nin merkezi İstanbul toplantısında yapılan sunumlardan "Program Metnimizin Genel Yapısı Üzerine" ve "T. Kürdistanı'nda Sendikal Çalışmalara Dair" isimli iki sunumumuzu yayımlıyoruz. Sunumların toplantıya katılan DDSB'liler tarafından hazırlandığını ve bireysel katkılar olduğunu hatırlatalım.

İstanbul toplantısında sunulan "DDSB'nin Kısa Tarihi ve Sürecin Değerlendirilmesi; Kitle Örgütleri; Bir DKÖ olarak DDSB; Devrimci Gençlik Mücadelesinin İşçi Sınıfı İle Dayanışmasının Önemi Üzerine; YDG Konferans Deneyimleri; Sürecin Değerlendirilmesi ve Önümüzdeki Görevler" başlıklı sunumlara www.devrimcidemokratiksendikalbirlik.blogspot.com adresinden ulaşılabilir.

Program Metnimizin Genel Yapısı Üzerine

Geçen yıl deklare edilen DDSB Programımızı, eksiklikleri gidermek ve geliştirmek amaçlı tartışıyoruz. Bu tartışmanın başlıklarından birini de program, tüzük gibi metinlerin nasıl olması gerektiği konusu oluşturuyor. Hâlihazırdaki programımızı yeterince kolektif bir biçimde hazırlamadığımız biliniyor. Bu durum program metnimizin politik içeriğinde çeşitli eksikliklerin bulunması sonucunu doğurdu. Bu eksiklikler bugün kimi yönleriyle tartışılıyor ve kurultayımıza kadar da tartışılmaya devam edecek. Program metnimizdeki eksiklikleri ele alırken politik içerikle bağlantılı olarak programın genel yapısı ve farklı bölümlerinin hazırlanışı konusunda da yetkinleşmek gerekiyor. Bu, bir programın nasıl olması gerektiği, ifade ve üslubuyla da ilgili bir konudur. Hemen belirtmek gerekir ki, hâlihazırdaki DDSB Programı, bir programdan beklenmeyecek derecede ayrıntılı, geniş kapsamlı ve karmaşıktır. Bu duruma yol açan en önemli etken olarak, DDSB Program metninin hem bir program hem de hem de bir tüzük tarzında hazırlanmış olduğunu belirtmek gerekiyor. Daha açık ifade etmek gerekirse, farklı içerikte iki ayrı metin olması gereken konuların tek bir metinde birleştirilmesi gibi durumla karşı karşıyayız.

Program ve tüzük kapsamındaki karışıklığın birçok örgütlenme nezdinde var olduğunu tespit etmek gerekiyor. Kısa bir araştırma yaptığımızda görüyoruz ki; kimi siyasi partiler ve özellikle sendikal örgütlülükler, bizim şu an program diye adlandırdığımız metne benzeyen başka metinleri tüzük olarak adlandırıyorlar. Örgütlülüğün farklı parçalarındaki hukuki gereklilikler ise ek yönetmeliklerle destekleniyor. Program ve tüzüğün iki ayrı ele alınışı ise genellikle siyasi partiler nezdinde gerçekleşiyor. Program ve tüzük kapsamında başka DKÖ'ler olmak üzere çeşitli örgütlenmelerin belgelerini incelemeye devam etmeliyiz. Ancak bahsettiğimiz karmaşıklık içerisinde DDSB olarak bizim kendi ihtiyaçlarımız temelinde net-

leşmeye gitmemiz öncelikli görevimizdir. DDSB ne iktidarı hedefleyen bir siyasi partidir ne de klasik anlamda -örneğin ülkemizdeki birçok sendika gibi- bir DKÖdür. Bu özgünlüğünden kaynaklı DDSB'nin program ve tüzük kapsamındaki sorunlarını herhangi bir DKÖ biçiminde ele alamayız. Bizce DDSB'nin ihtiyacı olan şeyler; kısa, özlü ve sistematik bir biçimde formüle edilmiş bir program ve o temel üzerinde yükselen, demokratik merkezîyetçilik ilkelerine dayalı bir tüzüktür. Tüzükten kastettiğimiz şey DDSB'nin hukuksal metnidir ve şu anki programımızda bu zaten bulunmaktadır. Ancak şu an asıl üzerinde durduğumuz onu programın ve bu hukuksal metnin, yani tüzüğün iki ayrı metinler olarak hazırlanmasıdır.

Program herhangi kurum ya da örgütlenmenin temel görüşlerini içeren bir metindir. Programda ifade edilen şeyler, o örgütlenmenin amaçları, ana ilkeleri ve hedefleridir. **Bu anlamıyla program temel görüşlerindeki bir birliğin zeminini sağlarken, yine bu zemin üzerinde yükselen örgütsel birliği ise tüzük sağlar.** Örgütsel birlikten kastedilen şey, irade ve eylem birliğidir. Öyleyse ortada iki ayrı başlık bulunmaktadır:

Birincisi; amaçlar, ilkeler ve hedefler tanımındaki bir birlik -ki bu programdır. İkincisi; irade ve eylem birliğidir -ki bu da tüzüktür. DDSB Programına baktığımızda tüm bunların program adıyla tanımlandığını görüyoruz. Bu doğru bir yöntem değildir, öncelikle bu konuda netleşmek gerekiyor.

Program ve tüzüğün ya da adına ne dersek diyelim hukuki metnimizin ayrı metinler olarak hazırlanması DDSB'nin faaliyetleri için zorunlu bir ihtiyaçtır. Marksizm'in yaratıcılarından, işçi sınıfının büyük önderi **F. Engels'in** ifadeleriyle aktaracak olursak; **"Program dostun, düşmanın önünde göndere çekilmiş bir bayraktır."** Bu tanımı DDSB Programı için de örnek almak mümkündür. İşçi

ve emekçiler herhangi bir örgüt hakkındaki görüş ve yargılarını ilk başta o örgütün programına bakarak vereceklerdir. Çünkü onun pratik mücadele hattına özünü veren şey programdan başka bir şey değildir. Sınıf mücadelesini büyütme amacıyla yola çıkan bir örgütlenmenin programı, işçi ve emekçilere kendini kısa ve özlü bir biçimde anlatabilmelidir. Ancak böyle bir program sınıf mücadelesi içerisinde bir bayrak niteliği kazanabilecektir. Eğer DDSB'nin temel görüşlerinin, yani amaç ilke ve hedeflerinin kolay anlaşılabilir ve görülebilir bir bayrak niteliğini kazanmasını hedefliyorsak, ayrıntılı açıklamaların ve daha önemlisi tüzük kapsamındaki konuların program metninde olamayacağı açıktır. Tersine bir durumda elimizde kısa ve özlü bir belge değil, uzun, kapsamlı ve karmaşık bir belge olacaktır. Bir anlamda şu anda olduğu gibi... Oysa temel görüş ve ilkelerde birleşmek öncelikli olandır. İrade ve eylem birliği ve bunu sağlayacak olan tüzük ancak bunun peşi sıra gerçekleşecek bir adımdır. Birbirlerinden farklı iki konu ya da başlığı tek bir seferde, tek bir metinde formüle etmeye çalışmak kesinlikle amaca uygun ve işlevsel olmayacaktır.

Biz kâğıt üstünde kalacak bir program değil her yönüyle işlevsel bir program istiyoruz. İşçi ve emekçilere bu programla gidecek, bu programla kendimizi tanıttığımız ve propaganda yapacağız. Ve yine programımızda yer alan temel görüş ve ilkelerimizle faaliyetlerimize yön verecek, ihtiyaç duyduğumuz her adımda bu görüş ve ilkelere tekrar tekrar bakacağız. Ancak böyle bir program DDSB'nin kitle mücadelesinde ve politik yönelimlerinde işlevli bir program olacaktır.

Sonuç olarak, hâlihazırdaki program metnimize ilişkin şunlar söylenmelidir:

□ Program metnimiz program ve tüzük olarak iki ayrı metne dönüştürülmelidir.

□ Program, temel görüşlerimizi, ya-

ni DDSB'nin amaç, ilke ve hedeflerinin kısa, özlü ve sistematik bir biçimde formülasyonuna dayanmalıdır.

□ Bu kapsamda programımız ayrıntılı açıklamalara, gerekçelendirmelere girmemeli, bilimsel yöntemlerle ulaştığı derinlik ve zenginliği en özlü şekilde belirtmeli, görüş ve yargılarını tanımlamakla yetinmelidir.

□ Programda DDSB'nin mücadele yol ve yöntemleri ilkesel açıdan formüle edilmeli ancak yine ayrıntılı açıklamalara girilmemelidir.

□ Program metnimizin işçi ve emekçilere daha geniş ve açıklayıcı bir şekilde kavratılması gerekiyorsa, bunun yolu programı ayrıntılandırmak değil, program maddelerinin açılımını içeren bir kitapçığın hazırlanması olmalıdır. Ayrıca her DDSB'li bu açılımı kitlelere anlatmada sorumlu olmalıdır.

□ Programımızda gereksiz ayrıntılar ve anlatımdaki tekrarlar giderilmeli sade bir metin hazırlanmalıdır.

□ Aynı sadeleştirme tüzük kapsamındaki konularda da yapılmalı, bu kapsamdaki alt başlıklar gözden geçirilmelidir.

□ Program maddelerine ilişkin olarak, mevcut kapitalist-emperyalist sistemin özlü ve bilimsel bir tanımı yer almalı ve bunun sonucu olarak sınıf mücadelesinin gereği ortaya konmalıdır.

□ Yine bunun bir devamı olarak, DDSB'nin hangi ihtiyacın ürünü olarak, nasıl bir örgütlenme modeliyle oluşturulduğu kısa ve özlü olarak belirtilmelidir.

□ Program ve tüzük kapsamındaki tartışmalar kolektif bir biçimde yürütülmeli, her DDSB'linin aktif katılımı hedeflenmelidir.

□ İki ayrı metin olarak düzenlenecek olan program ve tüzüğün hazırlanması görevini, oluşturulacak bir komisyon üstlenmeli ve hazırlanacak metinler kurultayda resmileşecek şekilde önceden DDSB'lilere iletilmeli, tartışılması sağlanmalıdır.

Bir DDSB'li

Kürt illerinde sendikal çalışma...

(...)

Örgütlenme noktasında yaşadığımız sorunların temelinde yatan sebep kitleleri temel sorunları etrafında harekete geçirmek olduğunu teorik olarak birçok defa söylemişizdir. Ancak iş pratiğe geldiğinde, teorik olarak söylediğimiz doğruların çok uzağında bir pratiğimiz olmuştur. Sendikaların başına çöreklenmiş olan sarı-sendikal anlayışların da etkisiyle, kitleyi pasifize eden sendika yönetimlerine karşı muhalefette kaldığımızdan dolayı çoğu zaman ya küsmüşüzdür ya kendimizi daha pasif kılmışızdır ya da sendikadan uzaklaşmışızdır. Bu yaptıklarımızın da pratik olarak sarı-sendikal anlayışa hizmet ettiğini söylersek yanlış bir şey söylemiş olmayız. Sınıf sendikacılığı anlayışını savunduğumuzdan kaynaklı sendika yönetimleri ile ters düşmemiz olağan bir durum olarak karşımızda durmaktadır. Sendikalarda sarı-sendikal anlayışın hakim olduğundan bahsettik, ancak bu demek değildir ki yönetimlerinde devrimci anlayışların bulunduğu sendikalar yoktur. Ancak yeterli düzeyde değil ve genel olarak İstanbul bölgesinde bulunmaktadır. İstanbul dışında kalan bölgelerde ya bulunmamaktayız ya da oldukça pasif durmaktayız. Bu durum işçi ve emekçi kitlelerin sınıf bilinci ile donanımlı sınıf mücadelesine aktif katılımlarını engelleyen bir durum oluşturmaktadır. Sınıfa ulaşmada önümüze ket vuran bir durum olmaktadır. Bu durumla en çok da kitle hareketliliğinin gelişkin olduğu T.

Kürdistanı bölgesinde karşılaşmaktayız.

Bölgede Ulusal Hareketin kitleler üzerindeki etkisinin genişliğinden dolayı mevcut sendikalar içerisinde örgütlü bulunan kitlelerin büyük bir kısmı ve sendikaların yönetimlerinin geneli ulusal hareketin sempatanlarından oluşmaktadır. Sendikaların niteliğinin bu durumda olmasından dolayı sendikaların hareket alanı da ulusal sorunlar etrafında olmaktadır. İşçi ve emekçi kitesine bakış açısı Ulusal Hareketin tabanı niteliğinde olmakta ve bu kitleyi örgütlenme politikaları oluşturulmamakta. Bundan kaynaklı sınıf sendikacılığından ziyade Ulusal Hareketin bir yan kurumu gibi işletilmekte sendikalar. Bölge özgülünde hakim olan bu durum bir yönü ile ilerici bir karakter taşıyırken bir yönü ile de olumsuz bir durum oluşturmaktadır. Buradaki olumsuzluklar sadece yönetimlerin yanlış sendikal anlayışlarından kaynaklanmamakta. Bizim de buralarda yeterince örgütlenmememizdir. Bizim buralardaki örgütlenmemizden yetersiz oluşu kitleleri yanlış anlayışlarla başbaşa bırakmakta ve onları devrimden, sınıf sendikacılığından uzaklaştırmaktadır. Bu çeşitli şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Bir yönü kitlelerin sendikaların yönetimlerine olan tavırlarından kaynaklı sendikaya üye olmak istememeleri, bir diğer yönü de üye oldukları halde aktif bir şekilde mücadelenin içerisinde yer almamalarıdır. Gerçi bu ikincisi genel bir sorun olmakla beraber bölge özgülünde kendisini daha çok

hissettirmektedir. Bu saydığımız sorunları görebilmek için bölgenin gerçekliğine bakmamız gerekmektedir. Bölgede Ulusal Hareketin etkin olması, gerçekleştirdiği eylemlere yüz binleri aşan sayıda insanın katılması, gerçekleştirilen direnişlerin, serhıldanların günlerce sürmesine rağmen bölgede bulunan illerde sendikaların örgütlenmeleri yok denecek kadar azdır. Var olan sendikalar da Eğitim-Sen'in dışında herhangi bir varlık göstermemektedir. Merkezi olarak gerçekleştirilen eylemlere bölgeden katılımın oldukça düşük olması ve katılan kesimin sendikal ve mesleki özlük haklarından yani gündem konularında ziyade Ulusal Hareketin politikalarını dile getiren sloganlar atması bölgedeki sınıf sendikacılığı bilincinin geri bir düzeyde olduğunu göstermektedir. Sınıf sendikacılığının sendikalarda hakim bir anlayış olması genel olarak yaşadığımız bir sorundur. Bu durumda sistemin işçi ve emekçilere yönelik saldırılarında kitleleri pasifize edecek eylemselliklerle yetinmelerine neden olmaktadır. Bunun en son örneğini SSGSS saldırısına karşı sergilenen tutumlarında görmekteyiz. Milyonları ilgilendiren bir konuda kitlelerin tepkisine rağmen eylem yapmak istediğinde bulunmayan, yapılanları da zoraki kabul etmek zorunda kalan sendika yönetimleri sınıf karşıtı duruşlarını, işbirlikçi tutumlarını sergilemeye devam etmektedirler.

Burada bize düşen görev yaşadığımız bu sorunlara karşı sınıf sendikacılığı anla-

yışını daha da derinleştirerek sendikalarda egemen kılmaya çalışmak olmalıdır. Sınıfın örgütlenmesini gerçekleştirebilmek için sınıfın yaşamış olduğu sorunların neler olduğunu bilmemiz gerekmektedir. Bu da kitleleri kendi sorunları etrafında örgütleyebilmemiz demektir. Bunu yapabilmek için işçi ve emekçi kitlelerine yönelik uygulanan saldırı politikalarının nelerden geldiğini bilmeli ve bu politikaların neler içerdiğine hakim olmamız gerekmektedir. Bugün sistemin uyguladığı politikalara yeteri kadar hakim olamazsak kitlelere anlatabileceğimiz bir konu ya da onları yeteri kadar bilinçlendirebilme durumumuz olamaz. Bu öncelikle yapmamız gereken ve eksik olduğumuz bir konudur. Bununla beraber kitlelere alternatif politikalarla gidebilmeliyiz. Gerek sendika yönetimini eleştirdiğimizde gerekse de sistemin politikalarını eleştirdiğimizde kendi alternatifimizi de ortaya koyabilmeliyiz. Bu bizim kitlelere yönelik bir alternatif olabilmemiz açısından oldukça önemli bir yerde durmaktadır. Kitlelerle temas kurmaktan kaçınmamalı, onların soracağı her türlü soruya cevap verebilmeli ve onları alternatifler doğrultusunda yönlendirebilmeliyiz. Yapmamız gereken, uygulanan politikaların işçi ve emekçi kitleleri hangi yönden etkilediğini anlatabilmek ve onları harekete geçme noktasında ikna etmektir.

DDSB'li Bir Eğitim Emekçisi

Program hakkında söyleyeceğim birkaç şey var. Bunları sizinle paylaşmak istiyorum. Önce taslak maddeleri hakkında düşüncelerimi sunacağım, ardından programın genel sorununa değineceğim.

* I. Bölüm 2. Maddede Birlik'in "ufkunu ücretlik sisteminin kaldırılması" olarak çizdiği belirtiliyor. Tırnak içerisinde alınan kısmın bu haliyle eksik olacağı-

Merhaba arkadaşlar...

nı düşünüyorum. Elbette ücret sisteminin kaldırılması da hedeftir. Ama o nihai hedef olur. Sendikal Birlik Programı olsa olsa asgari devrim programı içerisinde kendini biçimlendirir tanımlar. O önüne Demokratik Halk İktidarından sonrasını koymaz. Demokratik Halk İktidarı koşullarında para mübadele aracı olma işlevini sürdürecektir, çalışanlar ücret alacaktır. Genel mübadele aracının hangi tanım halinde olduğu, olacağı önemli de değil; sorun emek gücünün yeniden üretimi için geçim araçlarına

emek gücünün karşılığı olarak ulaşmasıdır. Bunu ücretle mi kuponla mı yaptığı belirleyici değil. Emegün mübadele edilip edilmediği önemlidir. Sosyalizmde herkese "emeğine göre" ilkesi geçerli olduğuna göre bir ücret olgusu, emeğine denk düşen bir karşılık söz konusu, ücretin kendisi de emek gücünün karşılığı değil mi zaten? Demek ki ücretin varlığı tek başına bir şey ifade etmiyor. Program "ücretlilik sistemi" kavramını kullanıyor. "Sistemi" demek anlatılan şeyin kapitalist sistem olduğunu gösterebilir.

Ama daha net anlatmak mümkün iken işi niye zorlaştıralım? Doğrusu "ücretli emek-sermaye sisteminin kaldırılması" olmalıydı.

Programı bu biçimde düzeltebiliriz, bu haliyle ilişki de doğru kurulmuş olur, hangi sistemden bahsedildiği de. Fakat bu genel doğru olarak durur. Oysa program Türkiye gerçekliği ile ilgilidir. Bu durumda kaldırılacak sistem ücret-emek-sermaye üzerine kurulu sistem midir?

III. Bölüm 4. Maddede ifade edilen anlayış yukarıdaki soruna dönük bir cevap niteliği taşıyor, ama istenilen nitelikte değil. Bilindiği gibi kapitalist sistemi belirleyen temel çelişme ekonomik olarak emek-sermaye çelişmesidir. Bu çelişmenin sosyal planda karşılığı burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişmedir. Temel çelişme tek tek ülkeler gerçekliğinde farklı biçimler kazanır; örneğin ülkemizde emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmle halk arasındaki çelişme olur. Şimdi biz bu temel çelişmenin yükseldiğini maddi boyutlar üzerinden sınıf sendikacılığının ufkunu belirliyor olacağız. Ufkunu “ücretli emek-sermaye sisteminin kaldırılması” olarak mı çizeceğiz? Fakat sistem ücretli emek sermaye ilişkisiyle birlikte başka yollarla da artı-emeği gasp etmektedir. Geçimlik küçük köylü üretimi ve küçük zanaatkarların emeği artı-değer biçiminde gasp edilmiyor. Kısacası geniş halk yığınları içerisinde azımsanmayacak bir kitle ücretli emek-sermaye ilişkisinin dışında farklı bir ilişki ile yaşamlarını yeniden üretmektedir.

(...)

Önerim I. Bölüm 2. Madde için “ücretli emek-sermaye sisteminin kaldırılması” (benim düzenlediğim biçimiyle yazdım) da değil şöyle düzenlenebilir: “Ufkunu sömürü sisteminin kaldırılması yolunda çizen, sınıf sendikacılığını ilke edinir.”

Bu düzenlemeye bağlı olarak III. Bölüm 4. Madde için ise “ülkemiz gerçekliğinde de kutuplaşma ekonomik olarak emek-sermaye biçimindedir. Bu kutuplaşmanın “Emek” kısmında sosyal olarak proletarya dışında ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan geniş halk yığınları ve kesimleri de yer almaktadır...”

* I. Bölüm 8. Madde de kanaatimce sorunludur. Bu madde sendikal örgütlenmenin kapsamıyla ilgilidir. Şöyle diyor: “...kamu emekçileri de dâhil tüm ücretlilerin grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakkının kazanımı için örgütlenmesi temelinde çok yönlü bir mücadele perspektifine sahip olarak...” Görüldüğü gibi burada “ücretliler” sendikal örgütlenmenin sınırını oluşturuyor. “...kamu emekçileri de dâhil tüm ücretliler...” diyor. Tamam; ücretliler elbette sendikalaşmalı. Peki ücretli olmayan emekçiler, halk kesimleri?! Ülkemizde köylü sendikaları mevcuttur. Keza öğrenci sendikası olarak da Genç-Sen. Doğru buluruz yanlış buluruz bu ayrı bir sorun, ama bu oluşumlar birer olgudur. Program maddesi nesnel durumun gerisinde kalmıştır.

*I. Bölüm 10. Maddede de çalışma süresi haftalık 35’e (saate) inmeli ve günde 4 vardiya çalışma koşulları yaratılmalı deniyor. Çalışma süresinin haftalık 35 saat olarak talep edilmesi anlaşılır. Fakat 4 vardiya talebi doğru bir talep mi? Bu talep istihdamı arttırmayı, işsizliğe karşı bir çözümü içeriyor. Fakat 4 vardiyalı çalışma makinelerin aralıksız çalışması demektir. Patronların istekleri ile çakışıyor olması bir yana makinelerin bakımı onarımı vb. açıdan sorunlu değil mi? Günlük bakımın ihmal edilmesi gibi bir sonuç doğuracaktır, bu ise işyeri sağlığı ve iş güvenliğini riske sokan bir unsurdur.

Geçtiğimiz aylarda yaşanan bir uçak kazası nedeniyle uçak bakımında görevli teknik personel suçlandı. Hava-İş Sendikası yöneticileri günde 4 vardiya çalıştırılmasının sonuçlarıdır diyerek kazanın nedenini çalışma koşulları ile açıkla-

rada genel hatları ile bu sorunun ne olduğunu koymaya çalışacağım.

Program sınıf hareketinin sendika alanında eylem ve mücadele kılavuzu niteliğini taşıyor. Bir programın böylesi bir yeterlilikte olması eleştiri konusu edilemez. Fakat amaç bu mudur? Amaç sendika alanına eylem ve mücadele kılavuzu olarak bir program oluşturmak mıdır? Bu program hazırlanırken istenilen, tercih edilen bir sonuç mudur?

İsterseniz programın nesnesini yani Sendikal Birlik’i tanımlayarak başlayalım. Sendikal Birlik nedir? Bu soruya iki ayrı cevap verebiliriz. 1) İşçi ve kamu emekçileri içerisinde sınıf sendikacılığı çizgisini rehber etmiş demokratik bir kitle örgütüdür. 2) Sendikal Birlik işçi ve kamu emekçileri sendikaları içerisinde sınıf sendikacılığı çizgisini mücadelesine rehber etmiş demokratik bir kitle ör-

Sendikanın, sigortasız, iş sağlığı ve iş güvenliğinden yoksun düşük ücretli işçi gerçekliği sözünü ettiğimiz üretim yapılanmasının eseridir. Programı şekillendiren yaklaşım, sınıfın ezici bir kısmını oluşturan bu kesim için bir eylem ve mücadele kılavuzunu hazırladığının ayırımında olmalıydı. Programın özü ve ruhu dediğimiz sorun burasıdır.

dı. Teknik personeli korudu. Aynı kişiler açıklamalarında 4 vardiya biçiminde çalışmaya itiraz ettiklerini de söylemişlerdi.

Bu örnek de gösteriyor ki 4 vardiya düzenlemesi en azından kimi işkolları için sorunludur, genel bir talep biçiminde programa geçmemelidir.

* I. Bölüm 16. Madde. Burada “işçi ve emekçi sınıflar dışında kalan halk yığınları...” diye bir ifade kullanılıyor ve köylüler, gençler diyor. Aslında bu kesimlerde emekçi kapsamı içerisindedir. Burası düzeltilmeli. Bu madde köylülerin ve gençlerin sendikalaşmasını savunuyor. 8. maddeden kaynaklı sorun burada aşıyor. Çözüm olarak 8. ve 16. madde tek bir maddede toplanabilir, ikisi de “öncelikler” sorunu içerisindedir ya da eksik ve yanlış tarafları düzeltilmeli.

Sendikal Birlik Programı 3 ana bölüm, 4 alt bölüm ve birçok tali başlıklar altında toplanmış, tamamı 100 maddeden oluşan bir metindir. Bir olumluluk mudur bilemiyorum ama taslağın çok ayrıntılı olduğunu söyleyebilirim. Asıl olarak programın özünü, ruhuyla ilgili bir sorun olduğunu düşünüyorum. Bu-

gütüdür.

Bu iki cevap arasındaki fark ikincisinin sendikaları temel alması ve kendini bu temel üzerinden tanımlaması iken, birincisinin kurumsal olanı (sendikaları) değil sosyal temelli sendikalı sendikasız işçi ve kamu emekçisini veri olarak almasıdır.

Bir başka ifadeyle Sendikal Birlik “işçi ve kamu emekçilerinin bir mücadele aracı mıdır, yoksa sendikalı işçi ve kamu emekçilerinin mücadele aracı mıdır?”

Sorumuz bu. Şayet kapitalist emperyalist bir ülkede olsa idik böyle bir soru anlamsız sayılabilir. Fakat Türkiye ve benzer ülkelerde bir mücadele aracının özünü oluşturabiliyor. Neden? İşçilerin % 90’ının sendikasız olduğu bir ülkedeyiz. Bu durumda programın kimin için yapıldığı sorusu esas soru oluyor maalesef.

Şöyle düşünelim arkadaşlar, bu programı örgütsüz olan % 90’a ulaştıralım, onlardan tartışmalarını isteyelim. II. Bölümden itibaren 80 madde içerisinde bu yüzde doksanın gerçekliği ile ilgili bir şey var mı? Ne tartışacaklar? Veya onlardan ne söylemelerini bekleyebiliriz?

Açıkçası program taslağı yüzde 90 için değil, ayrıcalıklı (yani sendikalı) yüzde 10 için hazırlanmıştır. III. Bölüm B Şıklı 3. Madde yüzde doksan için bir şeyler söylüyor ama tam da “merdi kıpti şecaat arz ederken sirkatin söyler” gibi yeni program taslağının yüzde on için hazırlandığını “itiraf” eder gibi söylüyor. Diyor ki “mevcut örgütlülüğü korumanın yanı sıra örgütsüz işyerlerini tespit ederek, bunların örgütlenmesi için ...” Sevinelim mi, üzülem mi? Neyi tespit ediyoruz? Örgütsüz işyerleri tespiti gerektirecek düzeyde istisnalarını oluşturuyor, işçi kitesinin genelini sendikanın olduğu koşullarda “tespit” ten bahsedilir mi?

Program taslağı, sınıf sendikacılığı çizgisi aktivistlerine bir kılavuz sunmayı/vermeyi hedefliyordu, o halde sanayi işletmelerinin yüzde 90’dan fazlasının küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşan, üretimin tamamı tüketim malları üzerine olan, dayanıklı tüketim malları ve fason üretimi ile uluslararası iş bölümüne düşük emek maliyeti ile eklenilen bir ekonomi ve bunun içinde devinen bir işçi sınıfını konu ettiğini biliyor olmalı.

Emperyalist sermaye ve ülkemizdeki uzantıları, taşeronları bu emek gücünü en ucuza mal edecek ve kararlılıklarını azami seviyeye çıkartacak biçimde üretim yapılmasını düzenlemişlerdir.

Sendikanın, sigortasız, iş sağlığı ve iş güvenliğinden yoksun düşük ücretli işçi gerçekliği sözünü ettiğimiz üretim yapılanmasının eseridir. Programı şekillendiren yaklaşım, sınıfın ezici bir kısmını oluşturan bu kesim için bir eylem ve mücadele kılavuzunu hazırladığının ayırımında olmalıydı. Programın özü ve ruhu dediğimiz sorun burasıdır.

I. Bölümde Sendikal Birlik’in niteliği belirtildikten sonra “amaç ve önceliklere” sınıfın mevcut gerçekliğini bir madde olarak ilave edilerek ayrıca 8. Madde revize edilmek suretiyle sorun aşılabilir. Yine 2. Bölüm içerisinde de bölümün özelliğine uygun olarak açılım yapılmalı. 3. Bölümde sendikal çizgi başlığı altından itibaren diğer şıklarda da düzenlemeye (eklemelere) gidilmeli.

Programın içeriği hakkında eksik olarak belirteceğimiz bir diğer mesele de kadın cinsinin ihmal edilmişliğidir. I. Bölüm 15. Maddede kadın sorunu anlayış olarak ele alınmakla birlikte örgütlenmede kurumsal mekanizmalarda temsiliyet sorununda, görev almada öncelikli olarak ifade edilmeliydi.

Tekirdağ I Nolu F Tipi’nden bir Bülten okuru

Belediye-İş Sendikası 2 Nolu Şube'nin Olağanüstü Genel Kurulu

Sendikal harekette Olağanüstü Genel Kurullardan biri de Belediye-İş Sendikası İstanbul 2 No'lu Şube'de yaşandı. Belediye-İş 2 No'lu Şube'de yaşanan Olağanüstü Genel Kurul'un böyle bir süreçte olması oldukça önemlidir.

Yaşanan kriz nedeniyle bir yandan yüz binlerce işçi işten atılırken, diğer yandan esnek çalışma ve sıfır zam dayatmalarıyla bu sürecin tüm yükü işçi ve emekçilere ödettirilmek isteniyor. Sendikaların bu kadar kapsamlı bir saldırı dalgası içinde iç tartışmalara yoğunlaşmaları ve gündemlerinde olağanüstü kongrelerin bulunması bu yönde çaba sarf edenlerin niyetlerini ortaya çıkarmaktadır.

Belediye-İş 2 No'lu Şube'de Olağanüstü Genel Kurulun istenmesi, nedenler ne olursa olsun 2 No'lu Şu-

benin mücadelecisi, sürece müdahale ve örgütleyici yanını zayıflatmakta, işçiler arasındaki güven, birlik, ortak hareket etme ruhunu azaltmaktadır. Bunun hesabını yapan ve bu yönlü çaba içinde olanlar ortaya hiçbir gerekçe koymadan sadece planlarını seçimi kazanma üzerine oturarak sendika içindeki çelişkilerden ve sayılı gücünden faydalanarak sonuç almak istemişlerdir.

Ancak 2 No'lu Şubenin delegelerinin büyük bir bölümü ile temsilcilerin tamamı ve işyerlerindeki tüm işçiler olağanüstünün reddedilmesi gerektiğini tartışmalar sürecinde ortaya koymuşlar ve delegeleri bu süreç karşısında tavır almaya zorlamışlardır. Bugün 2 No'lu Şube'de kazanılan seçim için işçiler tüm delegelerle konuşarak 2 No'lu Şube'nin mücadelecisi çizgisinin geriye düşmemesini, bu nedenle bugüne kadar hakim olan

mücadelecisi çizginin kendi eksiklikleri olmasına rağmen devam etmesi gerektiğini ortaya koymuşlardır.

Olağanüstü istenme nedenlerine bakıldığında mücadelecisi çizgisi ile sürece müdahale eden 2 No'lu Şube üzerinde "hiçbir iş yapmıyor, sendikalarla sorunlar yaşıyor" gibi gerçeği saptıran gerekçeler ortaya konuldu. O.Kongre seçim sonucu ortaya çıkarmıştır ki, işçiler ve delegeler şubenin mücadelecisi yönünü sahiplenmişlerdir. Üstelik bugünkü seçimde oy kullanan delegeler 2006 yılında seçilmiş olan delegelerdir. Bu delegelerin %30'unun da emekli olmasından faydalanmak isteyen, sadece yönetimi almak isteyen "olağanüstücüler" şubenin bu süreçteki mücadelecisi çizgisiyle delege yapısının da değiştiğinin farkında bile değiller. Bir kez daha işçilerin sürece müdahalesinin nasıl bir sonuç yaratacağı ortaya çıkmıştır. Ancak bunun ortaya çıkmasını sağlayan doğru bir önderlikte olduğu da açıktır. Belediye-İş 2 No'lu Şubede bir kez daha DDSB'liler tüm olumsuzluklara rağmen bu süreci olumlu sonuçlandırmışlardır.

DESA Direnişi İçin Uluslararası Eylem Günleri Düzenlendi

İtalya'da 7 Mart'ta başlayan eylemler, daha sonra Fransa ve İspanya'yı da kapsayan ülkelerde devam etti. Yurtdışındaki bu eylemlere Deri-İş Sendikası adına Örgütlenme Uzmanı **Nuran Gülenç** ve **Emine Arslan** da katıldı. Gittikleri ülkelerde sendikaların temsilcileri ile görüşüldü ve basın toplantıları düzenlendi. Ülkelerin yüksek tirajlı gazeteslerinde haberler yayınlandı ve aynı zamanda bu ülkelerde DESA'nın alıcıları olan uluslararası markaların önlerinde de eylemler organize edildi. DESA'nın üretim yaptığı dünyaca ünlü markalardan biri olan Prada önlerinde eylemler yapılırken, Prada'da örgütlü sendika temsilcileri ile görüşüldü ve bu sendikalardan destek sunulacağı ve Prada ile görüşüleceği ve sorunun çözümü için çabalayacakları belirtildi.

Prada, Marks and Spencer ve El Cortes gibi uluslararası markaların da katılacağı aynı zamanda DESA patronuna da çağrı yapılacağı uluslararası bir toplantı için 25 Mart tarihinde bir toplantı yapılması düşünülüyor. Toplantının hazırlıkları başlarken şu anda birkaç marka toplantıya katılmaya hazır olduklarını da belirtmişlerdir. DESA patronunun toplantıya katılıp katılmayacağı ise sendika karşıtı tutumunu uluslararası anlamda göstermesi açısından önemli olacaktır.

Sömürünün bir başka adı: "Tuvalet Takip Sistemi"

İşçilerin azami oranda sömürülmesi için patronların "teknik gelişimleri" bitmek bilmiyor. "**Perkotek Personel Devam Kontrol Teknolojileri ve Güvenlik Sistemleri**" firmasının hazırladığı ve tuvalet kapılarına takılan cihazla işçilerin günde kaç kere tuvalete gittiği ve kaç dakika kaldığı kontrol ediliyor. Genelde günde üç kez onar dakika tuvalet izni verilen sınırı aşan işçilerin ücretinden kesinti yapılıyor. Uygulamanın "**beyaz yakalı**" işçilere uygulanmadığı da belirtiliyor. İşçiler içerisinde iş ve ücret bakımından daha kötü durumdakilerin hedeflendiği bu uygulama artı-değerin nasıl oluşturulduğuna dair de bir veri sunuyor.

Firma yetkilileri tarafından Türkiye'de şu anda 132 fabrikada kullanıldığı belirtilen sistem patronlara 1.200 ile 3 bin TL'ye mal oluyor. Sistemin eskiden sigara odalarında kullanıldığını ancak içeri de sigara yasağının başlamasıyla bu uygulamanın kalktığı-

nı da bu arada öğreniyoruz. Aynı sistem Kıbrıs, Arap ülkeleri, Mısır, Türki cumhuriyetler, Hollanda, Almanya ve İngiltere gibi ülkelere de şimdiye kadar 40 adet satılmış. Bu da patronlar için Türkiye'nin nasıl bir sömürü cenneti olduğunu göstermesi bakımından dikkate değerdir.

Tekstil-Sen Genel Sekreteri **Beycan Taşkıran** sistemin özellikle tekstil sektöründe kullanıldığını belirtiyor. "Tekstil atölyeleri Hitler'in toplama kampları gibi. Patronlar artık her bir saniyeyi kullanıyorlar. Bu insan hakları ihlalidir. İnsan bedeni ihtiyaçlarını hiçe saymaktır. Arjantin'de çalışan kasiyer kadınlara tuvalete gitmesinler diye çocuk bezi taktırmışlardı. Yakında ülkemizde de böyle şeyler yaşanacak" diyen Beycan kriz ve işten çıkarılma korkusuyla işçilerin nasıl bir sömürü ve baskıya maruz kaldıklarını da gösteriyor.

Kart borçlarında kara listeler büyüyor!

Krizin etkilerinin kendini en çok gösterdiği alanların başında kredi kartı borçları geliyor. Hem borçlular hem de bankalar açısından önemli bir belirsizlik bulunuyor. Kart sahiplerinin ağırlıklı bir bölümünün borçlarını ödeyemeyeceği aşikârken bankalar henüz kapsamlı işlemlere girmeyi göze alamıyorlar. Diğer yandan borçluların affını da gündeme getirmek istemiyorlar. Halkın borç batağına sürüklendiği koşullarda bankalar da alacaklarının teminin de zorlanıyorlar. Aşağıdaki açıklamalar gilenen durumu özetler niteliktedir.

Tüketiciler Birliği Genel Başkanı **Nazım Kaya**, kredi kartı borçlarını ödeyemedikleri gerekçesiyle "kara liste"ye alınanların sayısının 2 milyon 300 bine ulaştığını, 37 milyar TL'yi bulan miktarın ciddi sıkıntılar yarattığını açıkladı. Kaya, Türkiye'de 11-12 milyon civarında kullanıcının 44.5 milyon kredi kartına sahip olduğunu belirterek, ekonomik krizin de etkisiyle borçluların ödenememesi nedeniyle tüketicilere uygulanan haciz işlemlerinin her geçen gün arttığını bildirdi.

Bugün itibarıyla 37 milyar TL olan kredi kartı borç-

larının 3.6 milyar TL'lik bölümü için icra işlemi başlatıldığına dikkati çeken Kaya, "Kara listeye girenlerin sayısı da 2 milyon 300 bin kişiye ulaştı. Bunlar kredi kartı borç miktarının asgarisini dahi ödeyemiyor. Bu nedenle temerrüde düşmüş veya takibe alınmış durumdadır" dedi.

"Kriz havası oluşmasını" yaklaşımıyla bankaların 4-5 aydır kart borcunun asgarisini ödeyemeyenler için bile herhangi bir işlem yapmadığını vurgulayan Kaya; "Bankaların hukuk servisleri 12 milyar TL'ye yakın kredi kartı borcuyla ilgili henüz işlem başlatmadı. Kredi kartı sahiplerinin yüzde 50'si borç batağına saplanmış durumda. Bankalar için yaklaşık 15 milyar TL'lik riskli borç bulunuyor... " şeklinde konuştu.

